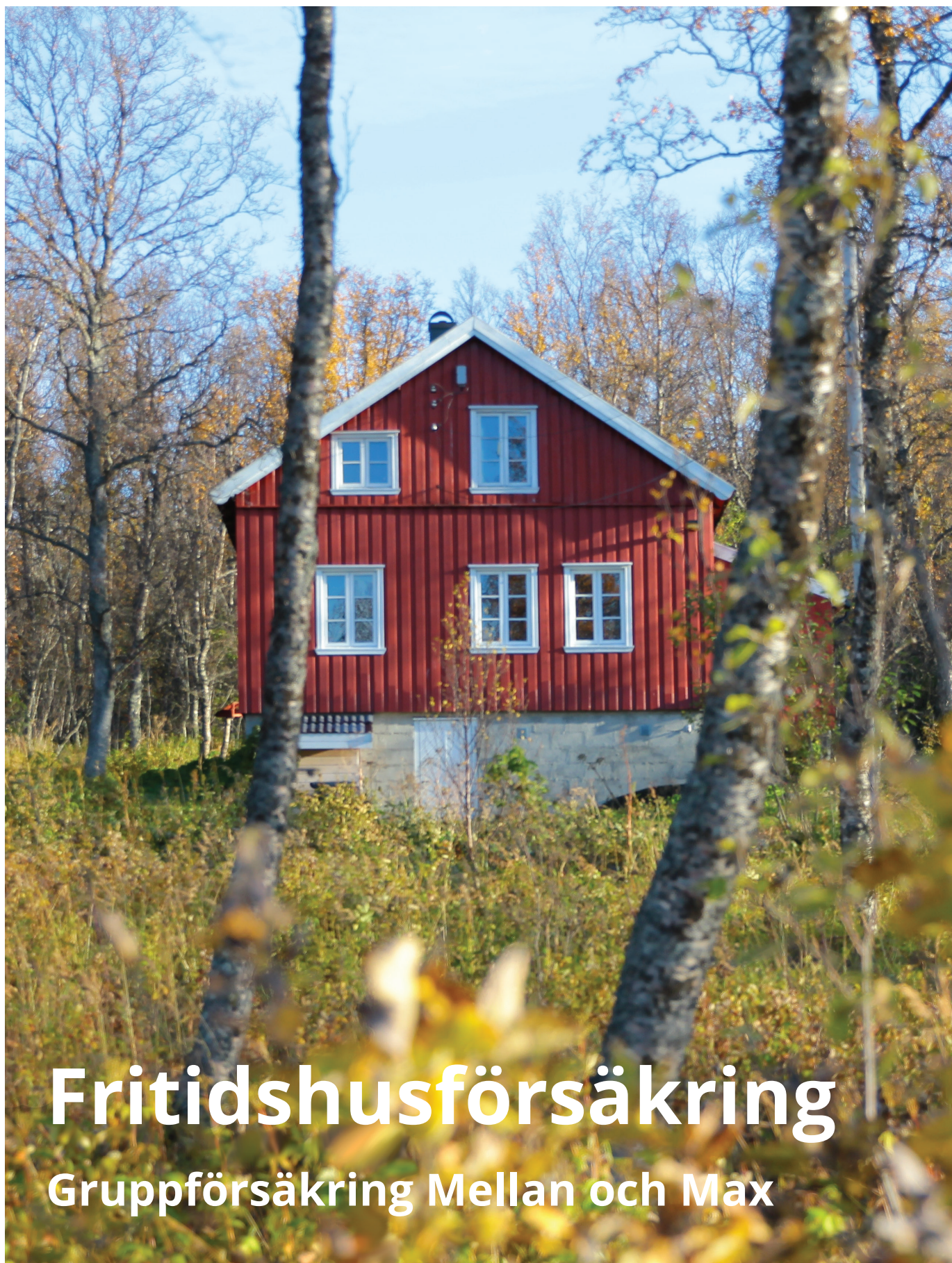

Fritidshusförsäkring

Gruppförsäkring Mellan och Max

Villkor 100005
Gäller från 1 oktober 2024

 villaägarna

Innehållsförteckning

Viktig information	3	E Värderings- och ersättningsregler	8
Fullständiga villkor	3	F Egendomsskador	13
Information om försäkringsgivaren	3	G Ansvarsförsäkring	21
A Var och för vilka försäkringen gäller	6	H Rättsskyddsförsäkring	21
B Aktsamhetskrav	6	K Övriga skydd	23
C Självrisiker	6	L Tilläggsförsäkring	24
D Försäkrad egendom och högsta ersättningsbelopp	7	M Allmänna bestämmelser	28
		Ordlista	32

Kontakt

Kundservice

Söderberg & Partners

Telefon: 0771-626 010

E-post: forsakring@villaagarna.se

Skador anmäler du enklast på:

www.villaagarna.se/formaner/forsakring/

Viktig information

Detta försäkringsvillkor omfattar Villaägarnas Fritidshusförsäkring som ingår i Villaägarnas Riksförbunds ("Villaägarna") frivilliga gruppskadeförsäkring.

Gruppföreträdare för avtalet är Villaägarna.

För att bibehålla försäkringen krävs att du har ett aktivt medlemskap i Villaägarna.

Försäkringen förmedlas av försäkringsdistributören Söderberg och Partners Insurance Consulting AB, org. nr. 556707-7648 ("Söderberg & Partners").

Försäkringsgivare för de frivilliga gruppskadeförsäkringarna är Dina Försäkring AB, org.nr. 516401-8029. ("Dina")

Försäkringsgivare för premiebefrielseförsäkring Trygg-Hansa Försäkring Filial, org. nr. 516403-8662 (Trygg Hansa).

Dina och Trygg Hansa benämns gemensamt som "Försäkringsgivarna" (Så som tillämpligt)

Skaderegleringen avseende de frivilliga gruppskadeförsäkringarna utförs av Sensor Försäkring Norden AB, org.nr. 559056-6500 ("Skaderegleringsbolaget") på uppdrag av försäkringsgivarna.

Skada anmäler du enklast via:
www.villaagarna.se/formaner/forsakring/

Du måste meddela Villaägarna vid ändring som har betydelse för försäkringen.

Telefon: 0771-626 010
E-post: forsakring@villaagarna.se

Hur ska villkoren läsas

När det i villkoret anges ordet "du", "din" och "dig" avses

försäkringstagaren och annan försäkrad. När det i villkoret anges ordet "vi", "oss" avses försäkringsgivaren.

Det är viktigt att du läser villkoren och ditt försäkringsbrev tillsammans. Då kan du se vad som gäller för just din försäkring.

Viktiga begränsningar

Försäkringen har vissa begränsningar och dessutom tillämpar Försäkringsgivarna så kallade aktsamhetskrav, dvs krav på att du i vissa fall betar dig så att du i rimlig mån undviker skador. Vi ber dig noggrant studera de undantag som finns angivna i följande villkor. Om du inte uppfyller aktsamhetskraven kan ersättningen minskas med ett särskilt avdrag, eller så kan ersättningen utebli helt.

Information om din Fritidshusförsäkring Försäkringsvillkor och försäkringsbrev

Försäkringarna gäller på det sätt som anges i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoret. Premien beräknas på de uppgifter du lämnade när försäkringen tecknades. Därför är det viktigt att du har ditt försäkringsbrev tillgängligt när du läser försäkringsvillkoret.

Kontakta Söderberg & Partners

Du måste meddela ändring, som har betydelse för försäkringen. Det gäller sådana uppgifter som t ex ändrad adress eller om försäkringsbeloppet för lös egendom behöver justeras. Kontrollera alltid ditt försäkringsbrev så att det stämmer med den omfattning du vill ha.

Skadehändelser som försäkringen omfattar

Hos Villaägarna kan du välja mellan två olika fritidshusförsäkringar; Mellan och Max. Om inte annat framgår av ditt försäkringsbrev gäller din försäkring med omfattning Mellan vilket motsvarar grundskyddet i försäkringen. Vad som ingår i respektive paket framgår av tabellen nedan;

Innehåll	Mellan	Max
Egendomsskydd byggnad	✓	✓
Lös egendom	500.000 kr	1.000.000 kr
Ansvarsförsäkring	✓	✓
Rättsskyddsförsäkring	270.000 kr	400.000 kr
Krisförsäkring	✓	✓
Allrisk byggnad		✓
Ytskikt och tätskikt		✓
Minskat åldersavdrag		✓
Utökat läckageskydd		✓
Fritidshus Lösöre Max		✓
Underförsäkringsskydd lös egendom		✓
Tilläggförsäkringar		
Småbåtsförsäkring		
Uthyrningsförsäkring		

Tilläggsförsäkringarna Småbåtsförsäkring och Uthyrningsförsäkring kan tecknas till vid behov och ingår endast om de särskilt anges på försäkringsbrevet.

Vid beskrivningen av ersättningsbara skadehändelser finns också undantag, begränsningar och aktsamhetskrav. För att du ska få veta exakt hur försäkringen gäller i varje enskilt fall måste du läsa i villkoren.

Försäkringsformer

Egendom kan vara försäkrad i olika former, nedan redogör vi för de olika försäkringsformerna;

Fullvärde:

Fullvärdesförsäkring innebär att det inte finns något försäkringsbelopp som utgör gräns för skadeersättningens storlek. Vi betalar vad skadan värderas till enligt värderingsreglerna med avdrag för självrisk och eventuella avdrag för åsidosättande av aktsamhetskraven. Två förutsättningar finns:

- Att du lämnar riktiga och fullständiga uppgifter till Söderberg & Partners när du tecknar försäkringen
- Att du anmäler ändrade eller felaktiga uppgifter till Söderberg & Partners.

Bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned om du lämnat oss felaktiga uppgifter när du tecknade försäkringen eller låtit bli att ändra felaktiga uppgifter finns i avsnittet M.6 Nedsättning av försäkringsersättning.

Förstarisk:

Samma regler gäller som vid fullvärdesförsäkring, förutom att försäkringsbeloppet är det högsta belopp som kan betalas.

Helvärde:

Helvärdesförsäkring innebär att ersättningen för skador begränsas till högst det belopp som anges i försäkringsbrevet. Endast lös egendom kan helvärdesförsäkras. Om du har helvärdesförsäkring är det mycket viktigt att försäkringsbeloppet för löseendomen är tillräckligt. Har du uppgett ett för lågt belopp är du underförsäkrad och riskerar att få minskad ersättning vid skada.

Aktsamhetskrav

Aktsamhetskrav är regler som beskriver hur du ska handskas med din egendom. Om du inte följer reglerna riskerar du att inte få full ersättning för din skada eller förlust. Generella aktsamhetskrav finns i avsnittet B Aktsamhetskrav och för vissa skadehändelser finns dessutom särskilda aktsamhetskrav som anges under respektive skadehändelse.

Begränsa skadans omfattning

I de fall du drabbas av en skada ska du alltid i första hand försöka begränsa skadans omfattning, men utan att sätta dig själv eller annan person i fara. Skadebegränsande åtgärder kan till exempel vara att ringa brandkåren, stänga av huvudkranen vid läckageskada eller kontakta polisen vid ett pågående inbrott.

Anmäl skada snarast

Så snart som möjligt ska du anmäla skadan till oss, det gör du enklast på vår webbplats. Stöld ska polisanmälas. Du måste hjälpa oss i vår skadereglering genom att ge oss möjlighet att besiktiga skadan och på begäran lämna oss de kvitton och andra handlingar som vi kan behöva. Du ska inte göra dig av med skadade föremål innan vi har lämnat vårt godkännande till det.

Översikt högsta ersättningsbelopp

Om skadan gäller	Högsta ersättningsbelopp/längst tid		Villkorsavsnitt
	Mellan	Max	
Grundförsäkring, fast egendom			
Vattenbrunn	50 000 kr	50 000 kr	D.1
Tomtmark	200 000 kr	200 000 kr	D.2
Grundförsäkring, lös egendom			
Lös egendom i det försäkrade fritidshuset	500.000 kr	1.000.000 kr	D.3
Smycken och armbandsur, sammanlagt	100.000 kr	200.000 kr	D.3
Roddbåt, vattensportbräda, kajak, kanot och segeljolle med högst 10 kvm segelyta och utan motor	10.000 kr	25.000 kr	D.3
Av- eller omonterade delar till fordon/ farkost, sammanlagt	10.000 kr	10.000 kr	D.3
Åkgräsklippare	10.000 kr	50.000 kr	D.3
Cykel	15.000 kr	25.000 kr	D.3
Grundförsäkring, övrigt			
Merutgifter	18 månader	18 månader	F.4
Hyresbortfall	35.000 kr	35.000 kr	F.4
Ansvar	5.000.000 kr	5.000.000 kr	G
Rättsskydd	270.000 kr	270.000 kr	H
Krisförsäkring	10 behandlingar	10 behandlingar	K.3
Tilläggsförsäkringar			
Allrisk byggnad		200.000 kr	L.7
Ytskikt och tätskikt		200.000 kr	L.8
Minskat åldersavdrag		85.000 kr	L.9
Utökat läckageskydd		100.000 kr	L.11
Fritidshus Lösöre Max		Se villkor	L.15
Småbåtsförsäkring		25.000 kr	L.16
Uthyrningsförsäkring		100.000 kr	L.17

Om inte annat anges i ditt försäkringsbrev gäller Högsta ersättning/längst tid enligt paketet Mellan, se tabell ovan.

A Var och för vilka försäkringen gäller

A.1 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller på fritidsfastigheten.

A.2 För vilka försäkringen gäller

Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare och för dina hushållsmedlemmar. Såväl rättigheter som skyldigheter i försäkringen gäller för var och en av de försäkrade. När vi i försäkringsvillkoret skriver du menar vi samtliga som försäkringen gäller för.

På samma sätt som försäkringen gäller för dig som försäkringstagare gäller den, i de delar som avser den försäkrade fastigheten eller byggnaden, även för annan som tillsammans med dig äger fastighet eller byggnad. Därutöver gäller försäkringen endast för den som har förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt.

B Aktsamhetskrav

För att du ska få full ersättning om en skada inträffar krävs att du följt de aktsamhetskrav som finns. För alla egendomsskador i denna försäkring gäller generella aktsamhetskrav, se nedan. För vissa skadehändelser finns dessutom särskilda aktsamhetskrav, dessa anges då under respektive skadehändelse.

B.1 Generella aktsamhetskrav

Du ska:

- Följa de föreskrifter som finns i lag eller som meddelats av offentlig myndighet.
- Vid installation endast använda sådan produkt som är godkänd av offentlig myndighet ur miljö- och/eller säkerhetssynpunkt.
- Följa tillverkarens, leverantörens och installatörens anvisningar för installation, skötsel och underhåll. Installationer och montage ska vara fackmässigt utförda.
- Följa de krav som ställs i Boverkets byggregler eller meddelas av den lokala byggnadsnämnden när du bygger nytt, reparerar, bygger om eller bygger till. Dessa krav ska följas oavsett om anmälan/byggnadslov krävs eller inte för vidtagna åtgärder.
- Förvara och handskas med egendom så att skada eller förlust så långt som möjligt förhindras.
- Låsa de utrymmen där egendom förvaras.

B.2 Nedsättning

Om du inte följer de generella aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnittet M.6 Nedsättning av försäkringsersättning.

C Självrisker

C.1 Allmänt

Självrisk är den del av skadekostnaden som du själv får stå för vid varje skadetillfälle.

Den självrisk som gäller för dina tilläggsförsäkringar anges under respektive avsnitt, se avsnitt L Tilläggsförsäkringar.

Om du drabbas av flera skador vid samma tillfälle, och ersättning ska betalas genom flera avsnitt i försäkringen eller genom flera av dina privatförsäkringar hos oss, drar vi bara en självrisk – den högsta – från det sammanlagda skadebeloppet.

C.2 Grundsjälvrisk

Försäkringen gäller med lägst en grundsjälvrisk vid varje skadetillfälle. Hur stor grundsjälvrisken är framgår av försäkringsbrevet.

C.3 Förhöjd självrisk

Har vi avtalat om högre självrisk än grundsjälvrisken framgår det av försäkringsbrevet. Den förhöjda självrisken är då alltid den lägsta du själv får stå för.

Avsnittet G Ansvarsförsäkring gäller alltid med grundsjälvrisk.

C.4 Särskild självrisk

För vissa typer av skador gäller en särskild självrisk, oftast högre än grundsjälvrisken. Följande avsnitt gäller med särskild självrisk:

- F.1.6 Stöld av eller skadegörelse på cykel
- F.2.2 Läckage
- F.2.3 Översvämning
- F.2.4 Dammbrott
- F.2.6 Övrig naturskada
- F.2.7 Skada på installationer och hushållsmaskiner (Särskild självrisk vid frysning)
- F.2.12 Skadedjursförsäkring
- F.3 Hus under uppförande, om- eller tillbyggnad
- H.5 Rättsskydd

D Försäkrad egendom och högsta ersättningsbelopp

Försäkringen gäller för byggnad och tomtmark. Om det anges i försäkringsbrevet gäller försäkringen även för lös egendom.

D.1 Byggnad

D.1.1 Definition

Byggnad

Med byggnad avser vi de hus som anges i försäkringsbrevet och det som enligt lag är tillbehör till dessa. Dessutom ersätter vi som byggnad:

- Ledning, kulvert och annan installation som du äger och som är avsedd för de hus som anges i försäkringsbrevet, fram till förbindelsepunkt till kommunal eller samägd anläggning.
- Nergrävd eller fast ansluten pool. Med pool avser vi även fast anslutet spabad utomhus.
- Radio-, TV- eller parabolantenn och markis som är fast monterad utomhus.
- Bränsle på tomten för uppvärmning av de hus som anges i försäkringsbrevet.

Fastighet

Med fastighet menar vi både tomt och byggnad.

Byggnadsdel

Med byggnadsdel menar vi var och en av de installationer, ytbeklädnader, tillbehör etc. som är uppräknade i avsnittet E.2.3 Tabell för åldersavdrag.

Marknadsvärde

Marknadsvärdet är det pris som mest sannolikt kan erhållas vid försäljning på den allmänna marknaden.

Byggregler och branschregler

Med byggregler avser vi Boverkets byggregler. Branschregler är framtagna för att säkerställa utförande och kvalitet, till exempel Branschregler Säker Vatteninstallation.

D.1.2 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för byggnad

Typ av byggnad	Högsta ersättning
Byggnad som är fullvärdesförsäkrad	Enligt avsnittet E.2
Byggnad som är förstarisikförsäkrad	Enligt avsnittet E.2 men högst försäkringsbeloppet
Vattenbrunn	50 000 kr

D.2 Tomtmark

D.2.1 Definition

Med tomtmark avser vi det avstyckade markområde som finns i direkt anslutning till försäkrad byggnad. Till tomtmark hör även föremål som är fast monterade på marken, till exempel växtlighet, mur, plattläggning, brygga och belysning.

Beträffande lantbruksfastighet avser vi det område i anslutning till bostadshus som enligt fastighetstaxeringen är avsatt som tomtmark.

D.2.2 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för tomtmark är 200 000 kronor. Vid skada enligt avsnitten F.2.4 Dammbrott och F.2.6 Övriga naturskador kan vi istället betala två gånger den skadade tomtmarkens taxeringsvärde om detta är förmånligare för dig.

D.3 Lös egendom

Försäkringen gäller för lös egendom endast om detta anges i försäkringsbrevet.

Om inte annat anges i ditt försäkringsbrev gäller ersättningsnivå Mellan för din försäkring.

D.3.1 Definition

Lös egendom

Med lös egendom avser vi:

- Lösöre som du äger, lånar av privatperson eller hyr och som endast är avsett för ditt privata bruk. Som lösöre avser vi även:
 - motordriven rullstol och åkgräsklippare
 - roddbåt, vattensportbräda, kajak, kanot och segeljolle med högst 10 kvm segelyta och utan motor
 - av eller omonterade delar till de undantagna fordonen/ farkosterna i avsnittet D.4 Undantag om delarna inte kan försäkras genom annan försäkring.

Stöldbegärlig egendom

Med stöldbegärlig egendom avser vi

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- föremål med särskilt samlarvärde, det vill säga föremål som har ett marknadsvärde på grund av sin attraktion för samlare
- antikviteter, konstverk, konstföremål, äkta mattor, fick- och armbandsur, pälsar och pälsverk
- datorer samt utrustning och tillbehör till dessa
- apparat/utrustning för ljud- eller bildåtergivning, kameror, GPS-utrustning, musikinstrument, mobila telefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt tillbehör till dessa (även programvara)

- vapen
- drycker med alkoholhalt högre än 2,25 volymprocent.

Smycken

Med smycken avser vi föremål av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar som är avsedda att bäras på kroppen som dekoration.

D.3.2 Högsta ersättningsbelopp

Typ av lös egendom	Högsta ersättning	
	Mellan	Max
Lös egendom på den fastighet som anges i försäkringsbrevet när försäkringsbrevet anger		
Fullvärde	Enligt avsnittet E.4	Enligt avsnittet E.4
Ett försäkringsbelopp	Enligt avsnittet E.4 men högst försäkringsbeloppet	Enligt avsnittet E.4 men högst försäkringsbeloppet
Inom försäkringsbeloppet ersätts högst		
Smycken och armbandsklockor, sammanlagt	100 000 kr	200 000 kr
Av- eller omonterade delar till fordon/ farkost som inte kan försäkras på annat sätt, sammanlagt	10 000 kr	10 000 kr
Motordriven rullstol och åkgräsklippare	10 000 kr	50 000 kr
Roddboot, vattensportbräda, kajak, kanot och segeljolle med högst 10 kvm segelyta och utan motor	10 000 kr	25 000 kr
Cykel	15 000 kr	25 000 kr

D.4 Undantag

Försäkringen gäller inte för:

- Pengar och värdehandlingar.
- Mynt-, sedel- och frimärkssamling.
- Brygga och uthus på annans mark.
- Konstnärlig utsmyckning på byggnad, till exempel väggmålningar och stuckaturer.
- Konstnärlig utsmyckning utomhus såsom statyer och skulpturer
- Egendom och utrustning som tillhör vindkraftverk.
- Vatten, grundvatten, vattentäkt, vattendrag, sjö eller annat vattenområde.

- Andra djur än hundar, katter, burfåglar och akvariefiskar.
- Motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, vatten eller luftfarkost. Undantaget tillämpas inte för den egendom som anges i avsnittet D.3.1 Definitioner.
- Delar, utrustning och drivmedel till fordon eller farkost enligt punkten ovan samt förtöjningsutrustning.
- Förlust på grund av att någon utan din tillåtelse använt dina konton, kort, abonnemang eller liknande.
- Utradering eller annan förlust av lagrad datainformation.
- Egendom som du enligt svensk lag inte har rätt att inneha eller använda.

E Värderings- och ersättningsregler

I detta kapitel redogörs för hur egendom värderas och ersätts. En del regler är gemensamma medan andra är olika beroende på egendomstyp, det vill säga byggnad, tomtmark eller lös egendom. Vad som är försäkrad egendom och vilka högsta ersättningsbelopp som gäller framgår i avsnittet D Försäkrad egendom och högsta ersättningsbelopp.

E.1 Gemensamma bestämmelser

E.1.1 Beställare

För att skydda dina lagliga rättigheter som konsument är du alltid beställare av en reparation. Detta gäller även om vi har anvisat reparatör.

E.1.2 Kontanterättning eller reparation

Vi ersätter din ekonomiska förlust för den egendom som blivit skadad eller stulen. Som ekonomisk förlust betraktar vi inte exempelvis besvär och olägenheter, förlorad arbetsförtjänst eller resor till eller från skadeplatsen.

Vi har rätt att avgöra

- om skadad eller förlorad egendom ska ersättas kontant, repareras eller ersättas med likadan eller närmast likadan egendom
- var inköp eller reparation ska göras
- om byggnadsdel, reservdel eller material, som inte kan återställas på grund av importsvårigheter eller upphörd tillverkning, ska ersättas med marknadsvärde eller återställas med närmast motsvarande egendom.

E.1.3 Om ersatt egendom kommer tillrätta

Vi övertar äganderätten till förlorad egendom som vi har ersatt. Om egendom som vi har ersatt kommer tillrätta ska du genast lämna den till oss. Vill du behålla egendomen får du göra det om du lämnar tillbaka den ersättning du fått.

E.1.4 Om det blir tvist om värdet

Kan vi inte komma överens om värdet av skada på lös egendom eller tomtmark ska – om vi inte enats om annat – ett utlåtande begäras av värderingsman som är förordnad av Svenska Handelskammaren. Värderingsmannen ska tillämpa försäkringsvillkorens värderingsregler. Din kostnad för sådan värdering är 1 000 kronor plus 10 procent av överskjutande belopp, men högst hälften av arvudet till värderingsmannen. Om värderingsmannen kommer fram till ett högre belopp än vad vi har erbjudit, står vi för hela värderingskostnaden.

E.2 Skada på byggnad

Se även avsnitten D.1.1 Definitioner och E.1 Gemensamma bestämmelser.

E.2.1 Byggnaden återställs

Försäkringen gäller

Försäkringen ersätter kostnaden för att utan dröjsmål återställa den skadade byggnaden med rationella metoder och material. Återställande av byggnad ska göras enligt gällande bygg- och branschregler, lagstadgade krav och myndighets föreskrift, om inte annat framgår av de begränsningar och undantag som anges nedan. Åldersavdrag görs enligt tabellen i avsnittet E.2.3 Åldersavdrag.

Värderingen görs utifrån vad en likvärdig/motsvarande byggnad kostar att återställa på samma plats och på samma grund.

Likvärdig/motsvarande syftar på byggyta, hustyp, utrustning, standard och material.

Med rationella material menas att försäkringen ersätter kostnaden för material som normalt finns i allmän bygghandel i Sverige.

I kostnaden för återställande ingår även kostnad för lokalisering, friläggning, rivning, röjning, destruktion och deponering av skadad egendom när skadan ersätts av försäkringen och inte är avskriven till 100 procent.

Annan byggnad

Om du istället vill uppföra annan byggnad för samma ändamål på fastigheten värderas skadan enligt ovan men med åldersavdrag enligt tabellen i avsnittet E.2.3 Åldersavdrag utan friår och utan begränsning av avdragets storlek. Skadan värderas

- högst till kostnaden för att återställa byggnad enligt reglerna ovan
- lägst till skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Vid delskada

Vid skada på byggnadsdel, installation eller hushållsmaskin, ersätts kostnaden för reparation av den skadade byggnadsdelen, installationen eller hushållsmaskinen. Om reparationskostnaden överstiger kostnaden för utbyte eller om det inte är möjligt att reparera, ersätts istället kostnaden för utbyte av den skadade byggnadsdelen, installationen eller hushållsmaskinen. Åldersavdrag görs enligt tabellen i avsnittet E.2.3 Åldersavdrag.

Återställande inom två år

Återställande ska slutföras inom två år räknat från den tidpunkt du fick kännedom om skadan.

Begränsningar

- Ersättning lämnas endast för skadade byggnadsdelar om inte särskilda krav ställs för att uppfylla gällande byggregler och branschregler.
- Vid skada på ytskikt i utrymmen med öppen planlösning, ersätts endast kostnaden för ytskikt i det skadade utrymmet fram till närmast naturliga avgränsning.

Försäkringen gäller inte för

- merkostnader på grund av byggregler och branschregler, lagstadgade krav eller myndighets föreskrift, om gällande regler inte följts vid tidigare byggnads-, reparations- eller renoveringstillfällen för byggnaden
- kostnader på grund av att byggnad är kulturhistoriskt skyddad enligt lag eller genom myndighets föreskrift
- kostnader för att nyansluta till kommunalt vatten och avlopp
- kostnader för att i samband med skada installera ny avloppsanläggning på fastigheten om den befintliga var oskadad
- kostnader för att återställa konstnärlig utsmyckning.

E.2.2 Byggnaden återställs inte

Om du inte återställt den skadade byggnaden inom två år värderas skadan till det belopp som svarar mot skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan. Tiden två år börjar räknas från den tidpunkt du fick kännedom om skadan.

E.2.3 Åldersavdrag

Åldersavdrag görs på återställandekostnaden (material och arbetskostnad) för varje byggnadsdel enligt Tabell för åldersavdrag. Vid skada på installation utomhus görs även ålders avdrag på kostnaden för lokalisering, friläggning, rivning, röjning, destruktion, deponering och återläggning.

Tabell för åldersavdrag

Byggnadsdel	Antal år utan åldersavdrag	Därefter förs ett avdrag i procent per påbörjat år med
Installationer för värme, vatten, avlopp, sanitet, ventilation samt maskinell utrustning		
Rörsystem, vattenradiatorer och sanitetsgods (till exempel WC-stol, tvättställ och vattenburen golvvärme)	10	5
luft/luft värmepumpsanläggning, spabad utomhus	2	15
Övriga värmepumpsanläggningar, värmeåtervinningssystem, solfångare, solceller för elproduktion, takvärme, elslingor i golv och hushållsmaskiner inklusive spis	2	10
Övriga installationer samt annan maskinell utrustning än hushållsmaskin (till exempel värmepannor, varmvattenberedare, pelletsanläggningar, elradiatorer och avloppspumpar)	5	8
Köks-, garderobs- och badrumsinredning	10	5
Fönster, dörrar och portar	10	3
Elinstallationer (kablar inklusive brytare och uttag)	25	5
Radio-, tv- och parabolantenn	5	8
Pool och poolduk	5	8
Markiser och persienner	5	8
Larm	5	8
Målning	5	8
Tapeter och annan väggbeklädnad (inte våtrum)	5	8
Golvbeläggning (inte våtrum)		
Textila	5	8
Plast, linoleum eller laminat	10	5
Keramiska plattor, sten eller massivt trä	25	5
Lamellträ och ytbehandling av trägolv	15	5
Yt- och tätskikt i våtrum		
Golv- och väggmatta (trådsvetsad)	5	5
Keramiska plattor inklusive tätskikt	5	5
Övriga material och utföranden samt målning i våtrum	2	10
Takbeläggning		
Betong eller tegel	20	2
Plåt	10	3
Annat material	5	8
Skorsten		
Stål eller plåt	5	8
Annat material	20	2

Högsta sammanlagda åldersavdrag begränsas till 80 procent för byggnadsdel som före skadan var funktionsduglig. Åldersavdraget kan dock bli 100 procent

- för skada som ersätts enligt avsnittet F.2.7 Skada på installationer och hushållsmaskiner
- för skada på våtutrymme inomhus som är äldre än 25 år och som ersätts enligt avsnittet F.2.2 Läckage eller L.8 Ytskikt och tätskikt
- för skada på byggnadsdel som är helt uttjänt.

Vid ett och samma skadetillfälle är åldersavdraget högst 100 000 kronor.

En byggnadsdels ålder beräknas från tidpunkten då den första gången togs i bruk och åldersavdrag görs enligt Tabell för åldersavdrag.

För övriga byggnadsdelar och installationer som inte finns med i tabellen kan åldersavdrag göras utifrån beräknad livslängd.

Tabellen tillämpas inte om det skulle leda till oskäligt resultat.

Dessutom kan avdrag göras för

- uppenbart eftersatt underhåll
- onormalt slitage

E.2.4 Övriga bestämmelser

Om marknadsvärdet har sjunkit

En byggnads marknadsvärde kan sjunka på grund av ålder och/eller slitage. Om marknadsvärdet omedelbart före skadan var lägre än 50 procent av marknadsvärdet för en ny motsvarande byggnad av samma standard gäller följande:

- skadan värderas till skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Återställande i samband med renovering

Om renovering, underhålls- eller ombyggnadsarbete pågår eller planeras, värderas skadan till den merkostnad som uppstår för att åtgärda skadan i samband med det pågående eller planerade arbetet.

Återställandet hindras av lag eller myndighets föreskrift

Om återställandet på samma fastighet hindras på grund av lag eller genom myndighets föreskrift gäller följande:

- Återställningstiden förlängs till högst fem år.
- Du har rätt att uppföra eller anskaffa byggnad för samma ändamål på annan plats.

I dessa fall värderas skadan på samma sätt som enligt byggnaden återställs men

- högst till den faktiskt nedlagda kostnaden och
- lägst till det belopp den skulle värderas till enligt byggnaden återställs inte.

Dispens

Om återställande hindras eller fördyras på grund av lag eller genom föreskrift från myndighet ska du, om vi begär det, på vår bekostnad begära dispens och överklaga myndighetens beslut.

E.3 Skada på tomtmark

E.3.1 Ersättningsalternativ

När tomtmark skadas finns följande ersättningsalternativ:

- Tomtmarken återställs.
- Annan tomtmark anskaffas.
- Tomtmarken återställs inte.

Tidsfristen två år enligt ersättningsalternativen börjar från den tidpunkt du fick kännedom om skadan.

Tomtmarken återställs

Vid återställande av tomtmark inom två år värderas skadan till vad det kostar att utan dröjsmål återställa tomten med rationella metoder och material. Skada på växtlighet värderas till kostnaden för unga plantor som normalt saluförs i handelsträdgårdar eller plantskolor i Sverige

Annan tomtmark anskaffas

Om du inom två år anskaffar annan likvärdig tomtmark för samma ändamål, värderas skadan till anskaffningskostnaden minskat med den skadade tomtmarkens värde efter skadan. Har den anskaffade tomtmarken högre värde på grund av ökad areal, förbättrat läge eller annan omständighet görs avdrag för detta.

Tomtmarken återställs inte

Om tomtmark inte återställs eller annan tomtmark inte anskaffas värderas skadan till skillnaden mellan den skadade tomtmarkens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

E.4 Skada på lös egendom

E.4.1 Grundläggande bestämmelser

- Vid skada ska du kunna styrka att du äger det skadade eller förlorade föremålet. Du ska även kunna styrka vad det är värt och hur gammalt det är. Kostnader du haft för att styrka eller framställa krav ersätts inte.
- Värderingen av en skada görs med utgångspunkt från prisläget vid den tidpunkt när du tidigast kan bestämma ditt ersättningsanspråk, men senast två månader från skadedagen.

- Kan skadad egendom repareras värderas skadan till den reparationskostnad som är rimlig. Reparationskostnaden ersätts inte om den överstiger värdet på skadad egendom enligt värderingsreglerna.
- Värdering sker utan hänsyn till affektionsvärde, det vill säga utan hänsyn till dina personliga känslor för föremålet.

Var uppmärksam på reglerna om underförsäkring, se avsnittet M.6 Nedsättning av försäkringsersättning. Är du underförsäkrad riskerar du att inte få ersättning för hela värdet av din egendom vid en skada.

E.4.2 Underförsäkringsskydd för lös egendom (gäller endast Fritidshus Max)

Detta skydd har du om din fritidshusförsäkring Max gäller för lös egendom. Försäkringen gäller om du under pågående försäkringsår skaffar egendom som medför att värdet av din

sammanlagda egendom i bostaden överstiger försäkringsbeloppet. Du måste dock anmäla förändringen senast i samband med att din försäkring förnyas, det vill säga första huvudfallodagen efter att du skaffade egendomen. Gör du inte det riskerar du att inte få full ersättning vid skada.

E.4.3 Ersättningstabell

Egendom som var funktionsduglig före skadan värderas med utgångspunkt från vad det kostar att i allmän handel köpa motsvarande nytt föremål, det vill säga nypris. Du får ersättning med så många procent, räknat per påbörjad månad/år, som anges i tabellen Ersättning i procent av nypriset på skadedagen. Ersättningstabellen tillämpas inte om det skulle leda till oskäligt resultat. Egendomen värderas då enligt E.4.4 Övrig lös egendom.

Ersättning i procent av nypriset på skadedagen

Föremål	0-6 mån	6 mån - 1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år	6 år och mer
Cyklar	100	95	85	70	55	40	30	20
Glasögon	100	95	85	65	50	30	20	20
Skid- och golfutrustning	100	95	85	65	50	40	30	20
Cd-skivor, dvd-skivor, dvd-filmer och tv-spel	50	50	40	30	20	20	20	20
Mobiltelefoner och smarta telefoner	100	75	50	30	20	20	20	20
Datorer och surfplattor	100	75	60	45	30	20	20	20
Apparater för bild- och ljudåtergivning	100	80	70	50	30	20	20	20
Kameror och gps	100	80	70	50	30	20	20	20
Kläder och skor	100	80	70	50	30	20	20	20

E.4.4 Övrig lös egendom

Smycken

Du får ersättning med så många procent av nypriset på skadedagen, räknat per påbörjat år, som anges i tabellen nedan. Med nypris menar vi vad det kostar att köpa ett motsvarande nytt smycke i allmän handel. Om motsvarande smycke inte längre finns att köpa nytt i allmänna handeln eller vi bedömer det som oskäligt att tillämpa tabellen, får du ersättning med vad det skulle kosta att köpa motsvarande begagnat smycke på begagnatmarknaden.

Ersättning i procent av nypriset på skadedagen

Föremål	0-5 år	5-10 år	10-20 år	20 år och mer
Smycken	100	90	80	50

Hushållsmaskiner

Hushållsmaskin som var funktionsduglig innan skadan värderas enligt tabellen nedan. Du får ersättning för återställandekostnaden (material och arbete) med så många procent, räknat per påbörjat år, som anges i tabellen. Åldersavdraget begränsas till högst 80 procent på hushållsmaskin som före skadan var funktionsduglig utom för skada som ersätts enligt avsnittet F.2.7 Skada på hushållsmaskiner.

Ersättning i procent av nypriset på skadedagen

Föremål	0-1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år	6-7 år	7-8 år	8-9 år	9-10 år	10-11 år	11-12 år
Hushållsmaskiner	100	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	0

Övrig egendom

Egendomen värderas till vad det i den allmänna handeln, till exempel butiker, auktioner och internet, kostar att köpa likvärdig egendom i sådant skick den hade vid skadetillfället. Finns inte likvärdig egendom att köpa i begagnat skick värderas egendomen till vad den sannolikt skulle ha kostat om den funnits. Samlingar värderas i sin helhet.

Om värdet inte kan bestämmas enligt ovan utgår vi från kostnaden för ett nytt likvärdigt föremål och gör avdrag för värdeminskning på grund av ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet och annan omständighet.

Eget arbete

Värdet av eget arbete lagrat på datamedia eller nedlagt på fotografier, film och dataprogram samt hemmagjorda föremål, modeller och liknande ersätts inte. Sådant egendom värderas till återanskaffningskostnaden för råmaterialet.

F Egendomsskador

F.1.1 Stöld av och skadegörelse på byggnad eller tomtmark

Försäkringen gäller

- för stöld av byggnad eller tomtmark om stölden förövats av någon som inte haft tillåtelse att vistas på den försäkrade fastigheten
- när någon som inte har haft tillåtelse att vistas på den försäkrade fastigheten uppsåtligt har skadat
 - byggnad
 - tomtmark.

Särskilda aktsamhetskrav

De särskilda aktsamhetskraven i avsnittet F.1.2 Stöld i bostad gäller även för detta avsnitt.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna.

F.1.2 Stöld och skadegörelse i bostad

Definition

Till bostad hör sådant utrymme som är sammanbyggt och har direkt dörrförbindelse med bostaden. Fristående garage, uthus och liknande samt källar-, vinds- och annat förrådsutrymme som inte har dörrförbindelse räknas däremot inte som bostad.

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för stöld av eller skadegörelse på lös egendom i bostad som begåtts av någon som olovligen tagit sig in. Har gärningsmannen blivit insläppt gäller försäkringen endast om han har använt tvång eller hot för att komma in.

Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte om stölden utförts av någon med en nyckel som han har haft tillåtelse att inneha.

Särskilda aktsamhetskrav

Dörrar	Alla ytterdörrar ska vara låsta. Altan-, terrass- och balkongdörrar ska vara låsta eller stängda och reglade inifrån.
Fönster	Alla fönster ska vara låsta eller stängda och reglade inifrån om inte någon är hemma och har tillsyn över bostaden.
Nyckel	Nyckel får inte lämnas kvar eller gömmas i närheten av bostaden.
Låsbyte	Har du anledning att misstänka att någon obehörigen innehar nyckel till bostaden måste du omedelbart byta lås

Nedsättning

Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned. Nedsättningens storlek påverkas bland annat av

- om det finns egendom till högt värde i bostaden
- om dyrbar egendom är placerad på ett för tjuven lättillgängligt sätt
- bostadens geografiska belägenhet – storstad, tätort, landsbygd.

Nedsättning då aktsamhetskrav inte följts

Om du har varit hemma och haft rimlig tillsyn över bostaden.	Ingen nedsättning.
Om du har varit hemma, men möjlighet till tillsyn har saknats. Exempel: Om du har sovit.	Eventuellt 25 % nedsättning.
Om du har lämnat bostaden för normal bortavaro. Exempel: Om du har gått till arbetet, skolan, vänner etc	Vanligtvis 25 % nedsättning.
Om du har lämnat bostaden för längre tid eller om aktsamhetskravet allvarligt har åsidosatts. Exempel: Vid upprepade försummelse.	Högre nedsättning än ovan. Du kan då till och med bli utan ersättning.

Övriga bestämmelser för hur ersättningen kan sättas ned om aktsamhetskravet inte följts finns i avsnittet M.6 Nedsättning av försäkringsersättning.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna.

F.1.3 Låsbyte

Försäkringen gäller för kostnad för låsbyte i din bostad på försäkringsstället om du förlorat nyckeln vid skada som kan ersättas enligt avsnittet F Egendomsskador eller enligt någon av de gällande tilläggsförsäkringar som anges i ditt försäkringsbrev.

Begränsningar

Kostnaden för låsbyte ersätts endast

- om det är sannolikt att gärningsmannen kan spåra vart nyckeln går och
- det är sannolikt att den kan komma att användas.

Särskilda aktsamhetskrav

Har du anledning att misstänka att någon obehörigen innehar nyckel till bostaden måste du omedelbart byta lås. Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnittet M.6 Nedsättning av försäkringsersättning.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

F.1.4 Stöld av och skadegörelse på egendom förvarad utanför bostad

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för stöld av eller skadegörelse på egendom som förvaras i utrymme utanför bostaden på fastigheten, om gärningsmannen brutit sig in med våld.

Begränsning

Stöldbegärlig egendom ersätts endast när den förvaras i utrymme för bostadsändamål i byggnad på den försäkrade fastigheten. Högsta ersättningsbelopp är 10 000 kronor.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna.

F.1.6 Stöld av eller skadegörelse på cykel

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för stöld av eller skadegörelse på cykel.

Särskilda aktsamhetskrav

Cykeln ska vara låst med ett lås som är godkänt av Försäkringsgivaren eller som finns med i Svenska Stöldskyddsföreningens förteckning över certifierade cykellås.

Nedsättning

Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned. Storleken på nedsättningen beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Om cykeln har varit

- olåst blir du vanligtvis utan ersättning
- låst, men inte med godkänt lås, blir det vanligtvis nedsättning med 50 procent.

Övriga bestämmelser om hur ersättningen kan sättas ned finns i avsnittet M.6 Nedsättning av försäkringsersättning.

Särskild självrisk

Självrisken är 25 procent av skadebeloppet, men lägst grundsjälvrisken. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna om den är högre.

F.2.1 Brand och liknande

Försäkringen gäller för

- skada genom eld som kommit lös
- skada genom explosion
- skada genom blix
- plötslig skada av sot
- skada av frätande gas som bildats vid oavsiktlig upphettning av plast.

Försäkringen gäller inte för

- explosionsskada vid sprängningsarbete
- skada genom sot från levande ljus, marschaller och oljelampor
- skada som består i enbart glöd- eller svedskada.

Särskilda aktsamhetskrav

Du ska inte lämna eld och levande ljus utan tillsyn, detsamma gäller kokkärl på spisen för att förhindra exempelvis torrkokning. Du ska inte heller lämna aska efter eldning innan du säkerställt att den är släckt. Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnittet M.6 Nedsättning av försäkringsersättning.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna.

F.2.2 Läckage

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada av vätska eller ånga som oberäknat strömmat ut från:

- Ledningssystem för vatten, värme eller avlopp (spillvatten).
- Anordning ansluten till ovan angivna system, till exempel tvättställ, disk- eller tvättmaskin, värmepanna, oljetank och pool.
- Invändigt stuprör som uppfyller de krav som ställs på avloppsledning (spillvattenledning).
- Badrum, duschrum, tvättstuga eller annat våtutrymme inomhus som har golvbrunn och som är byggt enligt de byggregler och i förekommande fall branschregler samt tillverkarens råd och anvisningar som gällde vid byggnads- eller installationstillfället. Vid skada på grund av läckage från våtutrymme som inte uppfyller ovan ställda krav, gäller försäkringen endast om läckaget kommer från våtutrymme som någon annan ansvarar för.
- Kyl eller fryser vid fel på dessa eller vid strömavbrott.
- Vattensäng och akvarium; även skada på fiskar och växter ersätts.
- Oljefyllt radiator samt brandsläckare.

Försäkringen gäller inte för

- Skada på ytskikt och tätskikt och dess anslutning till installationer eller övriga byggnadsdelar som läcker och har orsakat skada. Vid läckage genom ytskikt och tätskikt ser vi hela våtutrymmet (väggar och golv) som en enhet.
- Skada på tak och byggnaden i övrigt orsakad av läckage från tak.
- Skada genom utströmning från dränerings- och dagvattensystem eller stuprör (annat än som sägs ovan).

- Skada genom att vatten vid regn, snösmältning eller högvatten kommit ut ur avloppsbrunn eller avloppsledning, se dock avsnittet F.2.3 Översvämning.
- Skada på den installation eller anordning som läckt, se dock avsnittet F.2.7 Skada på installationer och hushållsmaskiner.
- Kostnaden för den utströmmade vätskan.

Särskilda aktsamhetskrav

Frysrisk

- Du ska vidta åtgärder så att vattenledningar och anslutna anordningar inte fryser sönder.
- Hålls huset uppvärmt, ska du låta innetemperaturen vara minst 15°C. Vid längre bortovaro ska du dessutom antifrysbehandla behållare där vatten finns kvar och ha bostaden under regelbunden tillsyn.
- Om huset inte hålls uppvärmt ska du stänga av och tömma vattensystemet.

Installationer

Ledningssystem med tillhörande anslutningar ska vara utförda enligt vid tiden för uppförandet eller reparationen gällande byggregler och i förekommande fall branschregler.

Nedsättning

Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnittet M.6 Nedsättning av försäkringsersättning.

Särskilda självrisker vid läckageskada

- Försäkringen gäller med grundsjälvrisk, dock lägst 5 000 kronor.
- Vid skada orsakad av frysning är självrisken 10% av skadebeloppet, dock lägst 5 000 kronor.
- Vid skada orsakad av läckage genom våtisolering/tätskikt eller vid dess anslutning till installationer eller övriga byggnadsdelar, samt vid skada orsakad av utströmning från våtutrymme, som badrum, duschrum eller tvättstuga är självrisken 10% av skadebeloppet, dock lägst 5 000 kronor.

F.2.3 Översvämning

Försäkringen gäller för

Skada på byggnad och lös egendom när

- vatten strömmar från markytan direkt in i byggnaden genom ventil, fönster eller dörröppning eller
- vatten tränger upp ur avloppsledning inomhus och detta beror på
 - skyfall (regn med en intensitet av minst 1 mm/minut eller 50 mm/dygn)
 - snösmältning
 - stigande sjö eller vattendrag.

Försäkringen gäller inte för

- skada på pool, båthus, sjöbod eller badhytt
- skada på egendom som förvaras i båthus, sjöbod eller badhytt.

Självrisk

Vid skada på lös egendom gäller grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

Särskild självrisk vid översvämning

Vid skada genom översvämning är självrisken är 10 procent av skadebeloppet, dock lägst 10 000 kr.

F.2.4 Dammbrott

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada till följd av dammbrott.

Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte för skada som direkt eller indirekt orsakas av dammbrott i kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion.

Särskild självrisk

Självrisken är 10 procent av skadebeloppet, men lägst 10 000 kronor. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna om den är högre.

F.2.5 Storm, hagel och snötryck

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada på:

- Byggnad som
 - blåst sönder av storm (minst 21 meter per sekund)
 - orsakats av flaggstång eller träd som blåst omkull
 - orsakats av hagel.
- Lös egendom inomhus som är en oundviklig följd av att byggnaden där egendomen finns, skadats av storm, hagel eller av flaggstång eller träd som blåst omkull.
- Bostadshus och lös egendom i huset som orsakats av att yttertak på bostadshus bryter samman och/eller dess bärande stomme knäcks av snötryck.

Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte för skada

- på pool, båthus, sjöbod eller badhytt
- på egendom som förvaras i båthus, sjöbod eller badhytt
- på revetering, puts och skorstensbeklädnad såvida inte skadan orsakats av föremål som blåst omkull eller ryckts loss av storm
- som består i eller har orsakats av att altantak, balkongtak eller liknande tak brutit samman och/eller dess bärande stomme knäckts av snötryck

- som orsakats av snötryck om taket inte har byggts enligt gällande byggnorm och för rådande snözon
- som beror på ingrepp i den bärande stommen, försummat underhåll eller angrepp av röta eller skadeinsekter.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna.

F.2.6 Övriga naturskador

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada orsakad av

- jordskalv (minst 4 enligt Richterskalan)
- jordskred, jordras eller bergras
- lavin
- vulkanutbrott

Begränsning

Sprickor i byggnad ersätts endast om de avsevärt minskar byggnadens funktion.

Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte för skada på:

- Byggnad orsakad av sättning i mark eller grund.
- Byggnad eller tomtmark om jordskred, jordras, bergras eller lavin orsakats av
 - sprängnings-, schaktnings-, pålnings- eller spontningsarbete
 - gruvdrift eller uppläggning av jord eller stenmassor
 - vatten- eller vågerosion.

Särskild självrisk

Vid Övriga naturskador är självrisken 10 procent av skadebeloppet, dock lägst 10 000 kr.

F.2.7 Skada på installationer och hushållsmaskiner

Definition

Med hushållsmaskin menar vi maskin för

- klädvård, disk eller städning
- förvaring eller tillagning av livsmedel
- lufttining, luftfuktning eller avfuktning.

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada på:

- Hushållsmaskin.
- Maskinell utrustning till pool eller brunn.
- Installation för vatten, värme, avlopp (spillvatten), ventilation, gas, elektricitet eller bredband. Installationen ska tillhöra dig och vara avsedd för de byggnader som anges i försäkringsbrevet.

Försäkringen gäller inte för

- skada på installation inom huset, som är äldre än 15 år, om orsaken är korrosion eller annan åldersförändring
- skada på elvärmeslingor i golv i badrum, duschrum, tvättstuga eller annat våtutrymme inomhus som har golvbrunn
- skada orsakad av korrosion eller annan åldersförändring utanför eller utanpå huset
- skada på pool eller brunn
- skada på belysningsarmatur, dränerings-, infiltrations- och dagvattensystem, tak, takränna, stuprör, skorsten, murverk, kakelugn eller eldstadsinfodring
- skada som uppstår direkt eller indirekt genom sprängningsarbete, översvämning eller vatten som trängt in i huset, se dock avsnittet F.2.3 Översvämning
- kostnad för upptining eller rensning av ledning
- skada som inte inverkar på installationens eller hushållsmaskinens funktion utan enbart består i skönhetsfel.
- skada orsakad av galvaniska strömningar

Särskild självrisk vid frysning

Vid skada orsakad av frysning är självrisken 10 procent av skadebeloppet, dock lägst 2000 kr och högst 10 000 kr.

Självrisk

Vid skada av annan anledning än frysning gäller grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller denna om den är högre.

F.2.8 Livsmedel i kyl och frys

Försäkringen gäller

För skada på livsmedel i kyl och frys som orsakats av temperaturförändring vid strömavbrott eller fel på kylen eller frysen.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 5 000 kronor per kyl/frysenhet.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna.

F.2.9 Trafikskada

Försäkringen gäller för

- skada på byggnad vid trafikolycka med fordon som omfattas av trafikskadelagen
- skada orsakad av att flygplan eller annat luftfartyg störtar eller att delar från dessa faller ned.

Försäkringen gäller inte för

Försäkringen gäller inte för skada på byggnad till den del skadan är ersättningsbar genom trafikförsäkringen.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna.

F.2.10 Skada på glastrutor

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller när rutor av glas eller plast i ytterdörrar och ytterväggar i byggnaden gått sönder.

Försäkringen gäller inte för

- skada på isolerglas som endast består i att rutorna blivit otäta
- skada på glas i växthus
- skada som har uppstått genom byggnads- eller sprängningsarbete.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna.

F.2.11 Skada orsakad av vilda djur

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada på byggnad och lös egendom orsakad av vilda djur som tagit sig in i bostadshuset.

Försäkringen gäller inte för

- skada orsakad av råttor och möss
- skada orsakad av andra insekter än bin och getingar.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna.

F.2.12 Skadedjursförsäkring

Skadedjursförsäkring består av momenten Sanering av skadedjur, Skada orsakad av träskadeinsekter, Sanering efter sent upptäckt dödsfall samt skada orsakad av Äkta hussvamp.

1. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för ägare eller innehavare av försäkrad fastighet och som anges i försäkringsbrevet.

2. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för försäkrat bostadshus med undantag för utrymme där det bedrivs yrkesmässig verksamhet eller liknande.

3. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller från i försäkringsbrevet angiven begynnelse dag.

4. Försäkringens omfattning

Försäkringens omfattning styrs av försäkringsvillkoren samt vad som angivits i eventuella besiktningsprotokoll.

5. Inspektion och försanering

Skaderegleringsbolaget har rätt att, såväl i samband med försäkringens tecknande som under försäkringens löptid, inspektera aktuella byggnader för att utreda om skadedjur finns och i samband med försäkringens tecknande avgöra om försanering behöver utföras.

6. Sanering av skadedjur

6.1. Omfattning - Vid förekomst av skadedjur utför Skaderegleringsbolaget:

- 6.1.1. Sanering inomhus av insekter, råttor och möss.
- 6.1.2. Sanering utomhus på byggnad av aktiva getingbon, myror, råttor och möss.
- 6.1.3. Sanering av lösöre i försäkrat bostadshus.
- 6.1.4. Avdödning av honungsbisamhälle under förutsättning att försäkringstagaren inhämtat tillstånd från bitillsyningsmannen. Den försäkrade ansvarar dock för rengöring och/eller andra åtgärder som är nödvändiga för att undvika smittspridning och för att uppfylla gällande lagstiftning.

Med sanering avses fackmässiga åtgärder för skadedjursbekämpning genom rådgivning, användande av fällor eller annan mekanisk sanering och/eller kemisk behandling.

6.2. Undantag

- 6.2.1. Kemisk sanering av getingar utanför boet.
- 6.2.2. Annan sanering av bin än i punkt 6.1.4.
- 6.2.3. Ersättning för byggnadstekniska åtgärder t.ex. friläggning och återställande för åtkomst vid sanering.
- 6.2.4. Sanering av kläder och livsmedel.
- 6.2.5. Sanering av lösöre som används i yrkesmässig verksamhet.
- 6.2.6. Sanering av lösöre angripet av strimmig trägnagare.
- 6.2.7. Rengöring/städning efter utförd sanering, t.ex. borttagning av avdödade insekter, råttor eller möss.

6.3. Självrisk

- 6.3.1. Försäkringen gäller utan självrisk.

7. Skada orsakad av träskadeinsekter

7.1. Särskilda nyteckningsregler

- 7.1.1. För byggnader som är äldre än tre år eller som uppförts, helt eller delvis, med begagnat eller inte torrt virke börjar momentet gälla från och med godkänd besiktning eller senast 6 månader efter begynnelse dagen såvida Försäkringsgivaren inte dessförinnan nekat eller meddelat undantag från försäkringen. När försäkringen börjar gälla inträder Försäkringsgivarens ansvar från begynnelse dagen.

7.2. Omfattning

- 7.2.1. Vid skada på byggnad orsakad av träskadeinsekter utför Skaderegleringsbolaget sanering och reparation.

7.3. Undantag

- 7.3.1. Angrepp på rötskadat virke.
- 7.3.2. Lösöre.
- 7.3.3. Estetiska eller andra skador som inte påverkar nyttjandet av byggnaden eller byggnadsdels funktion.
- 7.3.4. Skada på byggnad som är eller har varit ekonomibyggnad eller uthus vid lantgård.

7.4. Ersättningsbelopp

- 7.4.1. Ersättning utgår med maximalt 4 000 000 kr per skada, dock lämnas aldrig ersättning utöver byggnadens marknadsvärde i oskadat skick. För skador på tomtmark i samband med åtgärdande av skada lämnas ersättning med max 50 000 kr inom försäkringsbeloppet. Ersättning lämnas inte heller över eventuell beloppsbegränsning som angivits i ditt försäkringsbrev (första risk).

7.5. Självrisk

- 7.5.1. Försäkringen gäller utan självrisk.

8. Skada genom sent upptäckt dödsfall

8.1. Omfattning

- 8.1.1. Vid skada orsakad av ett en person avlidit och dödsfallet blivit oupptäckt en längre tid utför Skaderegleringsbolaget nödvändig desinficering samt luktbehandling av försäkrad byggnad.

8.2. Undantag

- 8.2.1. Skada på lösöre.
- 8.2.2. Kostnader för bortforsling av den avlidne.

8.3. Ersättningsbelopp

- 8.3.1. Ersättning utgår med maximalt 4 000 000 kr per skada, dock lämnas aldrig ersättning utöver byggnadens marknadsvärde i oskadat skick. Ersättning lämnas inte heller över eventuell beloppsbegränsning som angivits i ditt försäkringsbrev (första risk).

8.4. Självrisk

- 8.4.1. Försäkringen gäller utan självrisk.

9. Skada orsakad av Äkta hussvamp

9.1. Särskilda nyteckningsregler

9.1.1. För byggnader som är äldre än tre år eller som uppförts, helt eller delvis, med begagnat eller inte torrt virke börjar momentet gälla från och med godkänd besiktning eller senast 9 månader efter begynnelsedagen såvida Försäkringsgivaren inte dessförinnan nekat eller meddelat undantag från försäkringen. När försäkringen börjar gälla inträder Försäkringsgivaren ansvar från begynnelsedagen.

9.2. Omfattning

9.2.1. Vid angrepp av äkta hussvamp (*Serpula lacrymans*) och dess vilda form *Serpula himantoides* svarar Skaderegleringsbolaget för nödvändig sanering och reparation. skada på byggnad orsakad av träskadeinsekter utför Skaderegleringsbolaget sanering och reparation.

9.3. Undantag

9.3.1. Angrepp på byggnadsdelar utomhus, till exempel balkonger, utomhustrappor, terrasser och uterum.

9.3.2. Angrepp av andra röt- och mögelsvampar än hussvamp enligt ovan.

9.3.3. Skada eller del av skada som uppkommit innan försäkringen började gälla eller efter försäkringen upphört.

9.3.4. Angrepp på grund av vatten- eller fuktskador som är ersättningsbara enligt fritidshusförsäkringen.

9.3.5. Lösöre.

9.3.6. Estetiska eller andra skador som inte påverkar nyttjandet av byggnaden eller byggnadsdels funktion.

9.4. Ersättningsbelopp

9.4.1. Ersättning utgår med maximalt 1 500 000 kr per skada, dock lämnas aldrig ersättning utöver byggnadens marknadsvärde i oskadat skick. Ersättning lämnas inte heller över eventuell beloppsbegränsning som angivits i ditt försäkringsbrev (första risk).

9.5. Självrisk

9.5.1. Försäkringen gäller med en självrisk på 10 000 kr.

10. Gemensamma ersättningsregler

10.1. Vid ersättningsbar skada enligt moment Skada orsakad av träskadeinsekter, Skada genom sent upptäckt dödsfall samt Skada orsakad av äkta hussvamp ersätts direkta reparationskostnader inklusive friläggande och återställande av skadestället.

10.2. Ersättning lämnas ej för indirekta skador och omkostnader, såsom t.ex. för tillfällig utflyttning från fastigheten, förlust av hyresintäkter, flyttnings-, städnings-, eller lagringskostnader.

10.3. Merkostnader som uppkommer på grund av att en byggnad är K- eller Q-märkt

10.4. Kulturhistoriska värden, affektionsvärden och konstnärlig utsmyckning ersätts inte.

10.5. Ersättning lämnas för skäliga och nödvändiga kostnader. 10.6. Skaderegleringsbolaget avgör i vilken form ersättning ska lämnas. Återställande får endast ske efter Skaderegleringsbolagets godkännande.

Skaderegleringsbolaget har rätt att anvisa inköpsställe, entreprenör, reparationsmetod och material.

10.7. Om skaderegleringen medför en värdehöjning av den försäkrade byggnaden nedsätts försäkringsersättningen i motsvarande mån.

11. Försäkringstagarens åtaganden

11.1. Försäkringstagaren åtar sig att bereda eller se till att nyttjare av försäkrat utrymme bereder Skaderegleringsbolagets personal, under dess ordinarie arbetstid, tillträde för inspektion och sanering samt om nödvändigt tillhandahålla stege, skylift och annan utrustning för att hålla platsen tillgänglig.

12. Säkerhetsföreskrifter

12.1. Försäkringstagaren utfäster sig att vid uppförande, reparation, om- eller tillbyggnad inte använda virke som är eller skäligen kan misstänkas vara angripet av träskadeinsekter. Vid åsidosättande av denna säkerhetsföreskrift kan ersättning från försäkringen sättas ned enligt vad som anges i försäkringsavtalslagen.

12.2. Om försäkringstagaren inte låter Skaderegleringsbolaget utföra inspektion och/eller försänering som Skaderegleringsbolaget anser vara nödvändig förfaller försäkringen.

13. Övrigt

I övrigt gäller Försäkringsgivarens villkor i tillämpliga delar.

F.3 Hus under uppförande, om- eller tillbyggnad

Du ska anmäla ny-, om- eller tillbyggnad till oss i förväg.

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller under den tid huset är under uppförande, om- eller tillbyggnad. På samma sätt som försäkringen gäller för byggnad gäller den också för arbetsbodar, verktyg och material som är avsett att ingå i huset. Förutsättningen är att du själv ska äga huset när det är färdigbyggt.

Om din försäkring omfattar lös egendom och den egendomen förvaras i annan bostad under byggnadstiden gäller försäkringen med högst försäkringsbeloppet, alternativt fullvärde om det anges på försäkringsbrevet, även på den adressen.

Begränsningar

- Vid stöld av verktyg och material gäller försäkringen endast om egendomen förvarats i låst utrymme och gärningsmannen har brutit sig in med våld.
- Försäkringen gäller inte för skada enligt avsnitten F.2.2 Läckage eller F.2.7 Skada på installationer och hushållsmaskiner, innan rörsystemen har provats och godkänts.

Försäkringen gäller inte för

- stormskada på verktyg och material som finns utomhus
- skadegörelse på arbetsbodar, verktyg och material.

Ansvarsförsäkring

Avsnittet G Ansvarsförsäkring gäller också för dig som byggherre när du utför byggnadsarbete för egen räkning.

Värdeökningsskydd för byggnad som är fullvärdeförsäkrad

Om du under pågående försäkringsår utför om- eller tillbyggnad som gör att värdet på din fastighet ökat påverkas inte ditt värdeökningsskydd omedelbart. Du måste dock anmäla förändringen senast i samband med att din försäkring förnyas, det vill säga första huvudförfallodagen efter att om- eller tillbyggnaden utförts.

Gör du inte det risker du att inte få full ersättning vid skada, se avsnittet M.6 Nedsättning av försäkringsersättning.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna.

Särskild självrisk

För skada enligt avsnittet F.2.5 Storm, hagel och snötryck som inträffar innan byggnaden har hela väggar och tak, gäller en självrisk på 2 000 kronor utöver grundsjälvrisk.

F.4 Obrukbar bostad

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för merutgifter under längst 18 månader och hyresbortfall under längst ett år från skadedagen, när den bostad som anges i försäkringsbrevet blir helt obrukbar till följd av sådan skada som omfattas av avsnittet F Egendomsskador eller någon av tilläggsförsäkringarna under avsnittet L Tilläggsförsäkringar om de anges i ditt försäkringsbrev.

Ersättning betalas för nödvändiga och skäliga merutgifter för kost, logi, resor och magasinering av försäkrat lösöre. Avdrag görs för inbesparade utgifter, till exempel uppvärmning och belysning.

Högsta ersättningsbelopp

För merutgifter avseende kost, logi och resor är högsta ersättningsbelopp 30 000 kronor.

För hyresbortfall får du ersättning med det belopp som du enligt lag är skyldig att minska hyran med, men högst 35 000 kronor.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk för lös egendom. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna.

F.5 Skada på byggnad vid akut sjukdom eller olycksfall

Försäkringen gäller för skada på försäkrad byggnad som uppstår på grund av att dörr eller fönster måste forceras med våld, om du vid akut sjukdom eller olycksfall inte kan öppna för att släppa in läkare eller räddningstjänst.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk för byggnaden. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna.

G Ansvarsförsäkring

G.1 Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för dig som ägare av den försäkrade fritidsfastigheten i egenskap av privatperson.

Försäkringen gäller när någon, som inte omfattas av samma försäkring som du, kräver att du ska betala skadestånd för en person- eller sakskada som

- kan omfattas av försäkringen och
- överstiger självrisk och
- som du orsakat under försäkringstiden.

I försäkrat fritidshus ingår även ansvar för dig som byggherre enligt avsnitt F.3 Hus under uppförande, om- eller tillbyggnad.

Begränsning

När det gäller försäkrad lantbruksfastighet omfattar försäkringen endast dig som ägare till det bostadshus du bor i.

G.2 Försäkringen gäller inte

- För något som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning, praktiktjänstgöring eller annan förvärvsverksamhet. Undantaget tillämpas inte vid uthyrning av byggnad på försäkrad fastighet.
- Till den del du tagit på dig ansvar utöver gällande skadeståndsrätt.
- För skada på egendom som du har hyrt, lånat, bearbetat, reparerat, förvarat eller transporterat.
- För skada som du orsakat uppsåtligt eller som uppstått i samband med att du utfört uppsåtlig gärning som enligt svensk lag kan leda till fängelse. Undantaget tillämpas inte om skadan orsakats av barn under 12 år eller av någon med sådan psykisk störning som avses i 30 kap 6 § brottsbalken.
- För skada på din bostadsrätt.

G.5 Dina åtgärder

Om du krävs på skadestånd ska du anmäla kravet till oss så snart som möjligt. Om du utan vår tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsbelopp eller betalar ersättning är detta inte bindande för oss.

Blir du stämd eller blir det rättegång ska du genast underrätta oss om det och följa våra anvisningar, annars blir domen inte bindande för oss.

G.6 Våra åtgärder

Om du krävs på ersättning för en skada som överstiger grundsjälvrisk och omfattas av försäkringen

- utreder vi om du är skadeståndsskyldig
- förhandlar vi med den som kräver skadestånd
- för vi din talan vid rättegång och svarar i så fall också för rättegångskostnaderna
- betalar vi det skadestånd som du är skyldig att betala.

G.7 Högsta ersättningsbelopp

Vid varje skadetillfälle betalar vi högst 5 000 000 kronor. Detta gäller även om

- flera av dem som försäkringen gäller för är skadeståndsskyldiga
- flera skador har uppkommit av samma orsak och vid samma tillfälle.

G.8 Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk.

H Rättsskydds-försäkring

H.1 Allmänt

H.1.1 Försäkringen gäller

För att försäkringen ska gälla krävs att

- tvisten omfattas av försäkringen, se avsnittet H.2 Tvist
- du företräds av ett ombud i tvisten, se avsnittet H.3 Ombud.

Begränsning

- När det gäller tvist som har samband med lantbruksfastighet omfattar försäkringen rättsskydd bara för dig som ägare till det bostadshus du bor i.

H.1.3 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig som ägare till den försäkrade fritidsfastigheten i egenskap av privatperson.

H.1.4 När du ska ha haft försäkring

- Rättsskydd kan beviljas om försäkringen gäller när tvisten uppkommer och har gällt under en sammanhängande tid av två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits hos oss – om du tidigare har haft samma slags försäkring i annat bolag så får du tillgodoräkna dig den.
- Rättsskydd kan beviljas för tvist som uppkommer innan försäkringen varit gällande i två år om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat sedan försäkringen trädde i kraft.

- Om din försäkring upphört på grund av att försäkringsbehovet upphört kan du ändå beviljas rättsskydd under förutsättning att försäkringen varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

H.1.5 Preskription

Preskriptionstiden börjar löpa från den tidpunkt du anlitar ombud, se även avsnittet M.8 Preskription.

H.1.6 Återkrav

I den mån ersättning lämnats genom försäkringen övertar vi din rätt att kräva ersättning från motparten.

H.2 Tvist

H.2.1 Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för:

- Tvist som kan prövas som tvistemål av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen.
- Tvist som kan prövas i mark- och miljödomstol och Mark- och miljööverdomstolen enligt vad som är föreskrivet om tvistemål i allmän domstol. När det gäller prövning enligt miljöbalken omfattas endast tvister enligt 21 kap 1 § p 6 miljöbalken.
- Överklagande av lantmäteriförrättning till mark- och miljödomstol och Mark- och miljööverdomstolen.

Med tvist avses att anspråk helt eller delvis avvisas. Med tvist avses inte brottmål och inte heller mål eller ärenden som handläggs enligt lag om domstolsärenden.

Begränsningar

- Är tvisten sådan att den först ska prövas av annan instans än ovan (till exempel skiftesman, kronofogdemyndighet, arrende- eller hyresnämnd) betalas endast kostnader som har uppkommit efter sådan prövning.
- I tvist angående uppförande av byggnad betalas endast kostnader som uppkommer efter avtalad garantitids utgång. Denna begränsning gäller inte om entreprenören vägrar fullgöra sina kontraktssenliga skyldigheter efter slutbesiktning.

H.2.2 Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte för tvist:

- Som vid rättslig prövning ska handläggas enligt 1 kap 3d § första stycket i rättegångsbalken, så kallat småmål, det vill säga tvister där värdet av vad som yrkas understiger ett halvt prisbasbelopp. Beloppsbegränsningen gäller även tvist utomlands även om motsvarande bestämmelse saknas. Detta undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet.
- Som ska handläggas enligt lagen om grupprättegång.

- Som har något samband med din yrkes- eller tjänsteutövning, praktiktjänstgöring eller annan förvärvsverksamhet. Undantaget tillämpas inte vid uthyrning av byggnad på den försäkrade fastigheten.
- Som gäller pantsättning, borgensåtagande eller liknande åtagande av dig till förmån för någon i dennes förvärvsverksamhet.
- Som gäller ekonomiska åtgärder som för en privatperson är av ovanlig art eller omfattning.
- Som gäller fordran eller anspråk som överlåtits på dig om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom.
- Som gäller skadestånd eller annat anspråk mot dig på grund av gärning som leder till att du misstänks eller åtalas för brott som kräver uppsåt för straffbarhet.
- Om du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad.
- Som avser ersättningsanspråk mot dig som kan eller skulle kunna omfattas av din ansvarsförsäkring.
- Enligt plan- och bygglagen

H.3 Ombud

H.3.1 Krav på ombud

För att försäkringen ska gälla måste du företräddas av ett ombud i tvisten.

Ombudet ska vara lämpligt med hänsyn till de krav som svensk lag ställer på ett ombud och vara

1. advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå eller
2. annan person som uppfyller kravet på lämplighet.

Ombud, försäkrad och bolaget har rätt att, för sådant ombud som anges i punkt 2, begära rådgivande yttrande av lämpligheten enligt Svensk Försäkrings Prövningsförfarande beträffande Ombuds Lämplighet.

H.3.2 Prövning av arvode

Ombud enligt punkt 1 och vi har rätt att begära prövning i Ombudskostnadsnämnden rörande skäligheten av arvode och övriga kostnader. Ombudet och vi förbinder oss att godta utfallet av sådan prövning.

Ombud enligt punkt 2 har rätt att begära prövning i Nämnden för rättsskyddsfrågor rörande skäligheten av ombudets arvode och övriga kostnader. Ombudet och vi förbinder oss att godta utfallet av sådan prövning.

H.3.3 Tvist utomlands

I tvist eller mål som handläggs utomlands måste ombudet även uppfylla motsvarande krav som det landets lag ställer på ombud.

H.4 Kostnader

H.4.1 Försäkringen gäller

Du kan få ersättning för följande kostnader om de är nödvändiga och skäligen och du inte kan få dem betalda av motparten:

- Ombuds arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen.
- Kostnader för utredning före rättegång, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud.
- Kostnader för bevisning i rättegång och skiljemannaförfarande.
- Kostnader för medling enligt 42 kap 17 § i rättegångsbalken.
- Expeditionskostnader i domstol.
- Rättegångskostnader som du har ålagts att betala till motpart eller staten efter prövning av tvisten.
- Rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.

Begränsningar

- Om domstol har prövat ombudsarvodet i ärendet betalar vi högst utdömt arvode.
- Ersättning lämnas inte om du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning av motparten.
- Ersättning lämnas inte om skadestånd till dig får anses innefatta även kompensation för dina ombudskostnader.

H.4.2 Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte för kostnader

- för eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för dig eller annan försäkrad
- för verkställighet av dom, beslut eller avtal
- för merkostnader som uppstår om du anlitar flera ombud eller byter ombud
- för ersättning till skiljemän
- i sådan tvist där prövningen av tvisten kan vänta till dess annat liknande mål har avgjorts (så kallat pilotmål).

H.5 Självrisk, högsta ersättningsbelopp och betalningsregler

H.5.1 Självrisk

Självrisken är 20 procent av kostnaderna, men lägst grundsjälvrisken eller den förhöjda självrisken.

H.5.2 Högsta ersättningsbelopp

Vi betalar vid varje tvist högst 270 000 kronor, varav högst 40 000 kronor för utrednings- och vittneskostnader.

Endast en tvist anses föreligga om

- du och annan försäkrad står på samma sida
- flera tvister avser samma angelägenhet
- yrkandena stödjer sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter
- flera tvister, med en eller flera motparter, uppstår som direkt eller indirekt följd av fastighetsöverlåtelse.

Således kan en tvist anses föreligga även om yrkandena inte stödjer sig på samma rättsliga grund.

Om rättsskydd beviljas enligt den sista punkten i H.1.4 När du ska ha haft försäkring, tillämpas i stället den självrisk och det högsta ersättningsbelopp som gäller för motsvarande fritidshusförsäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst.

H.5.3 Betalningsregel

Ersättning betalas till ditt eget ombud för dina egna ersättningsbara kostnader när ärendet slutredovisats till den del ersättningen inte har betalats till motparten efter verkställighet av dom eller liknande. Om du blir eller kan bli ersättningsskyldig till flera, har vi rätt att fördela återstående försäkringsersättning.

H.5.4 Ersättning à conto

Ersättning à conto förutsätter särskild prövning. Vi åtar oss utbetalning högst en gång var sjätte månad.

H.6 Om vi inte är överens

Du har rätt att vid tvist om tolkning av försäkringsvillkor för rättsskyddsförsäkring begära prövning hos Nämnden för Rättsskyddsfrågor. Ansökan om prövning i nämnden måste göras senast sex månader från det att vi lämnat slutligt besked i ärendet.

K Övriga skydd

K.1 Krisförsäkring

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för kostnad för behandling hos psykolog eller psykoterapeut om du drabbats av traumatiskt tillstånd till följd av stöld eller brand i bostaden på den försäkrade fastigheten.

Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte för psykisk ohälsa som är en följd av skada eller förlust som

- drabbar dig i samband att du gjort dig skyldig till brottslig gärning som enligt svensk lag kan leda till dagsböter eller fängelse
- har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning, praktiktjänstgöring eller annan förvärvsverksamhet.

Högsta ersättningsbelopp

Försäkringen ersätter skäligen kostnad för högst 10 behandlingar upp till maximalt 10 000 kronor per försäkrad i högst ett år efter att behandlingen inletts. Behandlingen ska ha påbörjats inom en månad från skadehändelsen och ges i Sverige. Försäkringen gäller också för nödvändiga och skäliga resor i samband med behandlingen.

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

K.2 Premiebefrielseförsäkring

Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för privatperson som har minst ett aktivt försäkringsavtal via Villaägarna och står som betalningsansvarig på försäkringen. Med "du" och "ditt" nedan menas gruppm medlemmen.

När försäkringen gäller

Premiebefrielseförsäkringen börjar gälla samtidigt som det försäkringsavtal som anges i försäkringsbrevet och som omfattas av dessa villkor. Försäkringsperioden är en (1) månad och förnyas automatiskt med en (1) månad i taget.

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen ersätter årspremien för samtliga giltiga försäkringar på skadedatumet utbetalas med 1/12 per ersättningsmånad om du skulle bli ofrivilligt arbetslös eller tillfälligt arbetsoförmögen.

Försäkringsskydd vid tillfällig arbetsoförmåga

Premiebefrielsen kan lämna ersättning om du blir 100% sjukskriven i försäkringsperioden med rätt till sjukpenning från Försäkringskassan.

Försäkringsskydd vid ofrivillig arbetslöshet

Premiebefrielsen kan lämna ersättning om ditt arbete upphör i sin helhet på grund av arbetsbrist, omorganisation eller pga att arbetsgivarens verksamhet helt eller delvis läggs ner under försäkringsperioden och du inte upprätthåller din tillsvidareanställning eller utför något annat inkomstbringande arbete. Den tillsvidareanställning du blivit arbetslös från ska ha haft en arbetstid på minst 20 timmar per vecka under minst 6 månader i följd. För egenföretagare gäller samma krav.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättning är 10.000 kr/månad per premiebetalare i maximalt 12 månader

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

Karens

De första 3 månader vid skada är s.k. karensperiod, därefter utbetalas ersättning för varje hel månad som du är sjukskriven eller ofrivilligt arbetslös. Första månadsersättningen utbetalas därmed från och med månad 4 av tillfällig arbetsoförmåga eller ofrivillig arbetslöshet.

Ersättningsregler

Efter karensperioden ersätter försäkringen den försäkringspremie som du är skyldig att betala till Försäkringsgivaren för varje hel månad som du är tillfälligt arbetsoförmögen eller ofrivilligt arbetslös. Ersättningen utbetalas i efterskott och ändras inte under ersättningsperioden. Ersättningen betalas till Skaderegleringsbolaget för kreditering av din utestående premieskuld.

Försäkringsgivare

Trygg-Hansa Försäkring, 106 26 Stockholm, org.nr 516403-8662, filial till Tryg Forsikring A/S, CVR-nr. 24260666, Klausdalsbrovej 601, DK-2750 Ballerup, Danmark, kallat Trygg-Hansa.

L Tilläggsförsäkring

Tilläggsförsäkringarna ska särskilt anges i ditt försäkringsbrev för att gälla. Om inget annat anges gäller reglerna under A, B, C, D, E, F, och M även för tilläggsförsäkringarna.

Har du valt att teckna Fritidshus Max ingår följande tilläggsförsäkringar:

- L.7 Allrisk byggnad
- L.8 Ytskikt och tätskikt
- L.9 Minskat åldersavdrag
- L.11 Utökat läckageskydd
- L.15 Fritidshus Lösöre Max

L.16 Småbåtsförsäkring och L.17 Uthyrningsförsäkring tecknas alltid separat och ingår inte i paketlösningarna.

L.7 Allrisk byggnad

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada på försäkrad byggnad och tomtmark genom plötslig och oförutsedd händelse. Den händelse som utlöst skadan ska ha haft ett snabbt förlopp (plötsligt). Händelsen ska även ha inträffat oväntat och normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra (oförutsett).

Begränsning

Skada på yttertak, altantak, skärmtak och liknande som orsakats av snötryck ersätts endast om taket byggts enligt gällande byggnorm och för rådande snözon.

Försäkringen gäller inte för

- skada som omfattas enligt avsnittet F Egendomsskador
- skada orsakad av djur
- skada på grund av läckage från badrum, duschrum, tvättstuga eller annat våtutrymme som inte uppfyller de bygg- och branschregler samt tillverkarens råd och anvisningar som gällde vid byggnads- eller installationstillfället
- skada orsakad av felaktig konstruktion, felaktigt utförande eller materialfel

- byggnadsdel som skadats genom långtidspåverkan såsom mögel, fukt, röta, svamp, rost eller liknande
- skada orsakad av slitage, förbrukning, bristande underhåll eller självförstörelse vare sig skadan visar sig successivt eller plötsligt
- skada på egendom vid felaktig bearbetning, reparation eller rengöring
- skada på brygga, båthus, sjöbod, badhytt eller liknande orsakad av vind, vågor eller andra naturkrafter
- skada på tak och byggnaden i övrigt orsakad av läckage från tak
- skada på eller genom byggnadens grund eller vägg orsakad av utifrån kommande vatten
- skada som inte inverkar på egendomens funktion utan enbart består i skönhetsfel
- skada på skorsten, murverk, kakelugn och elvärmeslingor
- sotskada från levande ljus, marschaller och oljelampor
- kostnad för upptining och rensning av ledning
- kostnad för utströmmande vätska
- skada på putsad fasad orsakad av frysning
- skada genom bedrägeri, egenmäktigt förfarande eller olovligt förfogande.

Särskilda aktsamhetskrav

Du ska vårda din egendom och inte utsätta den för betydande risk att skadas eller förloras. Hur högt aktsamhetskravet ställs beror bland annat på egendomens art och värde.

Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnittet M.6 Nedsättning av försäkringsersättning.

Högsta ersättningsbelopp

Försäkrad egendom	Belopp, kr
Bostadsbyggnad, sammanlagt	200 000 kr
Annan byggnad, sammanlagt	50 000 kr
Pool, sammanlagt	150 000 kr
Tomtmark	50 000 kr

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk för byggnad. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

L.8 Ytskikt och tätskikt

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för ytskikt och tätskikt vid en ersättningsbar läckageskada enligt avsnittet F.2.2 Läckage. En förutsättning är att arbetet med ytskikt och tätskikt utförts enligt de byggregler och i förekommande fall branschregler samt tillverkarens råd och anvisningar som gällde vid byggnad- eller installationstillfället.

Särskilda aktsamhetskrav

Du ska kunna styrka att arbetet med ytskikt och tätskikt har utförts av behörig entreprenör samt kunna uppvisa kvalitetsdokument. Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnittet M.6 Nedsättning av försäkringsersättning.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 200 000 kronor för våtutrymme i bostadsbyggnad och 50 000 kronor för våtutrymme i annan byggnad.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk för byggnad. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

L.9 Minskat åldersavdrag

Försäkringen ersätter det åldersavdrag, se avsnitt E.2.3 Åldersavdrag, som överstiger 15 000 kronor om försäkrad byggnad drabbas av skada som ersätts enligt avsnitten

- F Egendomsskador
- L.7 Allrisk byggnad
- L.8 Ytskikt och tätskikt
- L.11 Utökat läckageskydd

Försäkringen gäller för byggnad som är fullvärdeförsäkrad.

Försäkringen gäller inte

- För byggnadsdel som är avskriven till 100 procent får du ingen ersättning.
- Om nedsättning av ersättningen för skadan görs på grund av till exempel avvikelser från aktsamhetskraven så lämnas ingen ersättning från tillägget L.9 Minskat Åldersavdrag.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 85 000 kronor.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk för byggnad. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

L.11 Utökat läckageskydd

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada på bostadsbyggnad som orsakats av att vatten plötsligt och oförutsett strömmar in genom yttertak.

Försäkringen gäller inte

- Skada på bostadsbyggnad där taket är äldre än 30 år.
- Skada på yttertak varigenom läckaget skett. Med yttertak avses hela takkonstruktionen ovanför takstolar.

- Skada som har samband med att byggnaden är under reparation, uppförande, om- eller tillbyggnad.
- Skada orsakad av felaktig konstruktion, felaktigt utförande eller materialfel.
- Skada på bärande tak- eller väggkonstruktion genom långtidspåverkan såsom mögel, fukt, röta, svamp, rost eller liknande.
- Om taket där vatten trängt in varit i sådant skick att det varit uppenbar risk för läckage.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 100 000 kronor.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk för byggnad. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

L.15 Fritidshus Lösöre Max

L.15.1 Stöld av och skadegörelse på utomhusgrill och trädgårdsmöbler.

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på utomhusgrill och trädgårdsmöbler som är placerade på den försäkrade fastigheten.

Försäkringen gäller inte för

- stöld eller skadegörelse som begås av någon som vistas på den försäkrade fastigheten med tillåtelse.
- stöld och skadegörelse i de fall fritidshuset lämnats utan tillsyn i mer än 30 dagar
- försäkringen gäller inte för stöld av eller skadegörelse på parasoll, terrassvärmare, paviljong och tält.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 10 000 kronor vid varje skadetillfälle.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk för lös egendom. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller istället denna.

L.15.2 Två års nyvärde lös egendom

Försäkringen gäller

Vid ersättningsbar skada enligt F Egendomsskydd görs inget åldersavdrag för lös egendom för de två första åren.

Försäkringen gäller inte

- dator, surfplatta, kamera, mobiltelefon, smartphone eller liknande samt bärbar musik- och mediaspelare.
- smycken och armbandsklockor

L.15.3 Skidutrustning

Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för stöld av skidor samt skidutrustning som förvaras utanför men i direkt anslutning till den försäkrade bostaden under den tid du vistas på fastigheten.

Försäkringen gäller inte

- stöld som begås av någon som vistas på den försäkrade fastigheten med tillåtelse.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 10 000 kronor vid varje skadetillfälle.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk för lös egendom. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna.

L.16 Småbåtsförsäkring

L.16.1 Försäkrad egendom

Som försäkrad egendom avses

- småbåt som anges i försäkringsbrevet. Till båten räknas utrustning och tillbehör som normalt behövs ombord. Med försäkrad småbåt avses båt
 - som är högst 6 m lång
 - som inte har starkare motor än 15 hk
 - som inte har större segel än 10 kvm - med ett marknadsvärde inklusive utrustning på totalt högst 25 000 kr
- vindsurfingbräda som anges i försäkringsbrevet med ett marknadsvärde inklusive utrustning på totalt högst 25 000 kr
- kitesurfingbräda som anges i försäkringsbrevet med ett marknadsvärde inklusive utrustning på totalt högst 25 000 kr
- bockar, vaggor, stöttor och täckningsmaterial ersätts med högst 5 000 kronor

L.16.2 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i Norden.

L.16.3 Försäkrade skadehändelser

Försäkringen gäller

- förlust eller skada på försäkrad egendom (se L.16.1). Förlusten eller skadan ska ha uppkommit genom en plötslig och oförutsedd yttre händelse. Den händelse som utlöst skadan ska ha haft ett snabbt förlopp (plötsligt). Händelsen ska även ha inträffat oväntat och normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra (oförutsedd).
- skada på bockar, vaggor, stöttor och täckningsmaterial endast vid brand och stöld i samband med inbrott i låst utrymme.

- Småbåtstillägget omfattar även momenten Ansvar och Rättsskydd dock endast som ägare, brukare eller förare av den båt/bräda som Småbåtsförsäkringen gäller för.

Försäkringen ersätter inte

- skadehändelser som omfattas av grundförsäkringen.
- skada på uthyrningsbåtar, husbåtar, modellbåtar och vattenskotrar
- skada som uppkommit då försäkrad båt används under tävling eller träning för tävling eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former.
- skada som endast består i nedsmutsning, missfärgning eller repor i båtens ytskikt
- skada orsakad av
 - is, snö eller frysning
 - djur
 - nötning, förslitning, åldersförändring, bristande underhåll eller annan långtidspåverkan
 - konstruktions-, material- och tillverkningsfel
- skada på motor orsakad av igensatta vattenintag och ledningar.
- skada på motor och/eller avgassystem på grund av
 - felaktigt bränsle
 - överhettning
 - kortslutning
 - bristande smörjning
- skada på motor som tappats, lossnat eller glidit loss
- skada genom olovligt brukande, bedrägeri, olovligt förfogande eller förskingring

L.16.4 Särskilda aktsamhetskrav

- När båten är förtöjd eller förankrad ska förtöjning eller förankring vara så utförd att den motstår sådant väder och sådan sjö eller svallsjö, som med hänsyn till plats och årstid kan förekomma
- Båten ska hållas länsad
- Båten med tillbehör ska ägnas normalt underhåll och normal tillsyn. När båten är uppställd på land ska den vara på betryggande avstånd från sjön med hänsyn till variationer i vattenståndet. Båten skall även pallas upp, surras, stöttas och täckas vid transport och uppställning
- Utombordsmotor ska antingen vara fastlåst med av Svenska Stöldskyddsföreningen godkänd låsanordning eller förvaras i låst utrymme. Övrigt tillbehör/utrustning till båten ska monteras eller låsas fast vid båten eller förvaras i låst utrymme.
- Vind-/kitesurfingbrädan samt tillbehör ska förvaras i låst utrymme eller låst på specialtillverkat takräcke som är fastlåst på bilen eller vara fastlåst i annat fast föremål
- Elektroniska instrument, radioutrustning och tillbehör till dessa ska vara inlåst när båten lämnas

- Båten får inte ha starkare motor än vad den är godkänd för
- Vid vinterförvaring, längre än 14 dagar, ska utombordsmotor och utrustning som ej är fast monterad förvaras i annat låst utrymme än i eller på båten
- Båt som förvaras på släpfordon skall vara fastlåst i släpfordonet. Även släpfordonet som båten förvaras på måste vara låst eller fastlåst på sådant sätt att stöld av släpet förhindras.

Låsning eller fastlåsning av båt och släpfordon skall utföras med av Svenska Stölskyddsföreningen godkänd låsanordning Se även Generella aktsamhetskrav, avsnitt B.1.

Har du inte följt aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnittet M.6 Nedsättning av försäkringsersättning.

L.16.5 Självrisk

Självrisk framgår av ditt försäkringsbrev.

L.16.6 Värderings- och ersättningsregler

Själva småbåten, vind- och kitesurfingbrädan samt övrigt tillbehör/utrustning till båten/brädan ersätts med 100 % av nypriset (se E.4 Skada på lös egendom.) upp till tre år, därefter med båtens/brädans och utrustningens marknadsvärde omedelbart före skadan. Minsta ersättning är 20 % av nypriset.

Högsta ersättningsbelopp är 25 000 kronor.

Utöver högsta ersättningsbeloppet gäller försäkringen för:

- provisorisk reparation som har varit nödvändig för att rädda båten ur uppenbart nödläge
- skälig verifierad kostnad för nödvändig bärgning och för förflyttning av båten från haveriplatsen till av Skaderegleringsbolaget godkänd reparationsplats eller annan plats.

L.17 Uthyrningsförsäkring

Försäkringen gäller för uthyrning av försäkrad bostad, del av bostad eller uthus. Vad som hyrs ut framgår av försäkringsbrevet.

Försäkringen gäller endast för uthyrning till privatperson om inte annat anges i försäkringsbrevet. För att försäkringen skall gälla krävs att hyresgästen har en gällande hemförsäkring.

Försäkringen gäller endast för uthyrning i privat syfte och ej med syfte att bedriva förvärvsverksamhet. Om du enligt Skatteverkets regler skall beskattas på överskottet från uthyrningen betraktas den ske i syfte att bedriva förvärvsverksamhet.

Försäkrad egendom

Vad som är försäkrat:

- Lösöre som du äger, hyr eller lånar som är placerade i den uthyrda bostaden och som endast är avsedd för ditt privata bruk eller din hyresgästs privata bruk.

Vad som inte är försäkrat:

- stöldbegärlig egendom, dock omfattas elektronik som är avsedd att vara fast placerad i bostaden (exempelvis TV eller ljudanläggning).

Försäkrade skadehändelser

Försäkringen ersätter:

- skada på eller förlust av försäkrad lös egendom enligt avsnitten
 - F.1.2 Stöld och skadegörelse i bostad
 - F.2.1 Brand eller liknande
 - F.2.2 Läckage
 - F.2.3 Översvämning
 - F.2.4 Dammbrott
 - F.2.5 Storm hagel och snötryck
 - F.2.6 Övriga naturskador
 - F.2.11 Skada orsakad av vilda djur
- kostnad för byte av lås till den uthyrda bostaden i de fall hyresgäst inte lämnar tillbaka samtliga nycklar vid hyrestidens slut
- hyresbortfall om ytterligare 25 000 kronor enligt avsnitt F.4 Obrukbar bostad.

Försäkringen ersätter inte:

- kostnaden för byte av lås vid kopiering av nyckel eller misstanke om kopiering av nyckel
- kostnad för byte av lås i de fall nyckelnummer inte angetts i hyresavtal

Aktsamhetskrav

Generella aktsamhetskrav, Särskilda aktsamhetskrav, Säkerhetsföreskrifter och Undantag för respektive avsnitt gäller även för Uthyrningsförsäkringen.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för:

- lös egendom totalt 100 000 kronor, varav enskilt föremål maximalt 10 000 kronor.
- byte av lås 5 000 kronor
- Utökat hyresbortfall 25 000 kronor.

Självrisk

Försäkringen gäller med grundsjälvrisk. Har vi avtalat om förhöjd självrisk gäller i stället denna.

M Allmänna bestämmelser

För detta avtal gäller svensk lag. Vid en eventuell tvist ska talan väckas vid svensk domstol. Utöver försäkringsvillkoren gäller bland annat också reglerna i Försäkringsavtalslagen (2005:104) och Lagen om försäkringsdistribution (2018:1219) för din försäkring.

I fråga om marknadsföring tillämpas Marknadsföringslagen (2008:486) och vid distansköp Lagen om distansavtal och avtal utanför affärslokal (2005:59).

M.1 Försäkringsavtalet

Försäkringen gäller under den tid som anges på försäkringsbrevet. Vi ansvarar endast för skada genom händelse som inträffar under försäkringstiden, om inte annat särskilt anges i försäkringsvillkoren. Har skada uppstått gradvis ansvarar vi endast för den del av skadan som uppstått under försäkringstiden.

Om du tecknar försäkring samma dag som den ska börja gälla, gäller den från och med det klockslag du tecknade den.

Om försäkringen ska tecknas genom att du betalar premien eller om försäkringen i annat fall är giltig endast under förutsättning att premien betalas före försäkringstiden, börjar försäkringen gälla först klockan 00.00 dagen efter den dag då premien betalades, dock tidigast på försäkringstidens första dag.

Om försäkringsavtalet enligt lag blir giltigt först efter att du skriftligen accepterat vårt erbjudande om försäkring börjar försäkringen gälla klockan 00.00 dagen efter din accept, om vi inte överenskommit om en annan tidpunkt.

Din försäkring förnyas automatiskt för ytterligare ett år om inte försäkringen sagts upp från gruppföreträdaren, din eller vår sida. Detta gäller om inte annat avtalats eller framgår av omständigheterna. Vill du inte att din försäkring ska förnyas kan du när som helst, oavsett orsak, säga upp försäkringen genom att meddela oss att du inte vill att din försäkring ska förnyas. Vi kan säga upp försäkringen endast om det finns särskilda skäl.

M.2 Betalning

En nytecknad försäkring ska betalas inom 14 dagar från den dag då vi skickade krav på betalning till dig. Ändrar du din försäkring och ska betala en tilläggspremie ska även den betalas inom 14 dagar.

En förnyad försäkring ska betalas senast när den nya försäkringstiden börjar. Du har dock alltid en månad på dig att betala räknat från det att vi skickade ut krav på betalning.

Betalar du via autogiro gäller även bestämmelserna i autogiroavtalet. Om autogiroet upphör att gälla aviseras premie för obetald del av försäkringstiden. Betalas inte premien i tid har vi rätt att säga upp din försäkring enligt reglerna i detta försäkringsvillkor. Betalar du inte i rätt tid har vi rätt att säga upp försäkringen.

Försäkringen upphör 14 dagar efter att vi skickat en skriftlig uppsägning till dig. Om du betalar inom dessa 14 dagar fortsätter dock försäkringen att gälla. Om du betalar efter att försäkringen upphört, anses det som en begäran om ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter dagen för betalning.

M.4 Vid risk för skada och då skada inträffat

När en skada inträffar eller hotar att omedelbart inträffa måste du försöka hindra eller begränsa skadan. Vi betalar rimlig kostnad som du haft för att hindra eller begränsa skada om du inte har rätt till ersättning från annat håll.

Efter att en skada inträffat måste du medverka till vår utredning av det inträffade och lämna oss de upplysningar vi behöver för att reglera ditt ärende. Du ska:

- Anmäla skada till oss så snart som möjligt.
- Polisänmäla stöld på den ort där skadan inträffat.
- Lämna oss specificerat krav på ersättning samt ge oss de upplysningar och handlingar – till exempel inköpskvitton – som vi behöver för att reglera skadan.
- Informera oss om det finns någon annan försäkring som gäller för samma skada. Finns flera försäkringar har du inte rätt till högre ersättning än vad som sammanlagt svarar mot skadan.
- Behålla skadade föremål så att vi får möjlighet att göra besiktning. Du måste medverka till besiktning av såväl skadad som oskadad egendom.

Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av

- krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror
- händelser utanför försäkringsförmedlarens och försäkringsgivarens kontroll

Dröjsmålsränta

Skulle det, trots att du gjort vad vi kräver av dig, dröja mer än en månad innan du får ersättning får du ränta på det belopp du är berättigad till. Räntan beräknas enligt räntelagen. Om vi måste vänta på polisutredning eller värdering får du ränta enligt Riksbankens referensränta.

Gemensamt skaderegister för försäkringsbranschen

Bolaget använder sig av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsföretag, tjänstepensionsföretag eller myndighet som handlägger likartade ersättningsanspråk.

Ändamålet med GSR är att till försäkringsföretag, tjänstepensionsföretag och myndigheter som handlägger likartade ersättningsanspråk tillhandahålla ett underlag för att identifiera oklara försäkringsfall och ersättningsanspråk. Därigenom kan företag och myndigheter motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter liksom felaktig utbetalning från flera försäkringar för samma skada. Uppgifterna kan även användas i oidentifierad eller pseudonymiserad form för statistiska ändamål och analyser på aggregerad nivå.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret. Dessutom äger bolaget rätt att lämna uppgifter till Larmtjänst för utredning av oklara uppgifter och eftersökning av stulen egendom.

M.5 Undantag för krigsskador, atomskador, dammbrott och terrorism

Försäkringen gäller inte

- för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror
- för skada som direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess
- för skada som direkt eller indirekt orsakats av dammbrott i kraftverksdamm eller regleringsdamm för elkraftproduktion, utöver vad som sägs i avsnittet F.2.4 Dammbrott
- för skada genom spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorism.

Definition av terrorism

Organiserade våldshandlingar riktade mot civilbefolkningen i syfte att skapa skräck och allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land.

M.6 Nedsättning av försäkringsersättning

I vissa fall kan din försäkringsersättning sättas ned, minskas, på grund av att du inte följt dina skyldigheter enligt villkor och lag. Om nedsättning blir aktuell görs en bedömning utifrån vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna i det aktuella fallet. I detta avsnitt räknas de situationer upp där nedsättning kan bli aktuell.

Felaktiga uppgifter om din försäkring

De uppgifter som ligger till grund för din försäkring framgår av ditt försäkringsbrev. Du måste kontrollera att dessa uppgifter är riktiga och kontakta oss om något inte stämmer eller om en uppgift som anges i försäkringsbrevet ändras. Om du inte gör detta kan ersättningen sättas ned.

Om ditt försäkringsbelopp ska motsvara värdet av försäkrad egendom (helvärde), är det viktigt att du kontrollerar försäkringsbeloppet så att det stämmer med värdet på din egendom i bostaden. Om försäkringsbeloppet är för lågt riskerar du att vara underförsäkrad vilket innebär att du inte får ut hela värdet av din egendom vid en skada.

Vid skada

Har du inte följt anvisningarna enligt avsnittet M.4 Vid risk för skada och då skada inträffat, kan ersättningen sättas ned.

Har du lämnat oriktiga uppgifter eller undanhållit uppgifter som har betydelse för din rätt till ersättning och detta skett uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet, kan ersättningen sättas ned.

Åsidosättande av aktsamhetskrav

Har du inte följt de aktsamhetskrav som anges i villkoren kan ersättningen från försäkringen sättas ned.

Framkallande av försäkringsfallet

Har du framkallat försäkringsfallet eller förvärrat följderna av ett försäkringsfall genom uppsåt får du ingen ersättning. Har du framkallat försäkringsfallet genom grov vårdslöshet kan ersättningen utebli eller sättas ned.

Psykisk störning eller barn

Har barn under tolv år eller person som lider av sådan psykisk störning som avses i 30 kap 6§ brottsbalken, inte följt aktsamhetskrav eller orsakat en skada med uppsåt eller grov vårdslöshet, gör vi ingen nedsättning.

Identifikation

I vissa nedsättningssituationer jämför vi ditt handlande med handlande av den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen, och din make, sambo och annan familjemedlem, när den försäkrade egendomen utgör bostad eller bohag i en sådan bostad.

Identifikation tillämpas i följande situationer:

- reglerna vid skada om att du måste försöka hindra eller begränsa en skada som inträffar eller hotar att omedelbart inträffa
- åsidosättande av aktsamhetskrav
- framkallande av försäkringsfallet genom grov vårdslöshet eller uppsåt.

Reglerna om identifikation tillämpas inte om det finns synnerliga skäl mot detta.

M.7 Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalt ersättning för skada, övertar vi rätten att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan. Du får inte träffa överenskommelse med den som är ansvarig för skadan, som innebär att du helt eller delvis avstår från din rätt till ersättning från denne.

M.8 Preskription

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till försäkringsbolaget inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att bolaget har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket. Om talan inte väcks på det sätt som beskrivits ovan, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

M.9 Dubbelförsäkring

Om samma intresse har försäkrats mot samma risk hos flera försäkringsbolag är varje försäkringsbolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade meddelat försäkring. Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning sammanlagt från bolagen än vad som motsvarar skadan. Om summan av ansvarsbeloppen överstiger skadan så fördelas ansvarigheten mellan försäkringsbolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen. Om försäkrat intresse även omfattas av annan försäkring och det i den andra försäkringen finns förbehåll vid dubbelförsäkring gäller samma förbehåll i denna försäkring.

M.10 Leverantörsansvar

För skada som omfattas av denna försäkring och som leverantör eller annan ansvarar för, enligt lag, garanti eller liknande åtagande, får du ersättning bara om du kan visa att den som har ansvaret inte kan fullgöra detta.

M.11 Information om behandling av personuppgifter

Personuppgifter är sådana uppgifter som direkt eller indirekt kan kopplas till en fysisk person. Vi värnar om våra kunders integritet när vi behandlar personuppgifter. Vi behandlar personuppgifter enligt gällande dataskydds- och försäkringslagstiftning.

Behandling av personuppgifter sker endast när det är nödvändigt för att kunna administrera försäkringarna och fullgöra våra skyldigheter såsom offerera och teckna försäkring samt utföra skadereglering.

Personuppgifterna kan också komma att användas för marknadsföring när vi erbjuder våra kunder andra försäkringar.

Vi får in personuppgifter direkt från kund eller någon som företräder kunden, offentliga register och samarbetspartners, myndigheter och kreditupplysningsföretag. Personuppgifterna kan komma att lämnas ut till våra samarbetspartner för att administrera försäkringen, exempelvis för att säkerställa ett medlemskap eller vid skadehantering. Vi kan ibland spela in telefonsamtal för att utvärdera vår service och för att dokumentera distributionen av försäkringar.

Vid administrationen av denna försäkring samarbetar Dina Försäkring AB med Söderberg & Partners som försäkringsförmedlare. Detta samarbete innefattar även Villaägarna. Parterna har ett delat ansvar innebärande att de var för sig ansvarar för den behandling av personuppgifter de företar för att administrera försäkringen. Läs mer om hur samarbetsparterna behandlar personuppgifter på www.dina.se, www.villaagarna.se/formaner/forsakring/ och privatforsakring.soderbergpartners.se.

M.12 Rådgivning

Konsumenternas försäkringsbyrå lämnar allmänna upplysningar i frågor som rör försäkring.

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Tel: 0200-22 58 00

www.konsumenternas.se

Du kan också vända dig till den kommunala konsumentvägledningen för information och råd om försäkringar.

M.13 Om vi inte kommer överens

Om du inte är nöjd med vår skadereglering vill vi att du kontakter oss för att få råd om hur du kan få ärendet omprövat. Tala med skaderegleraren igen. Det kanske har uppstått ett missförstånd eller framkommit nya omständigheter, som kan påverka vår bedömning.

Är du missnöjd med beslutet i ditt skadeärende kan du begära omprövning genom att skicka ett mail till skador@sensorforsakring.se. Du ska skriftligen framföra hur du vill att beslutet ändras och varför. En skadereglerare kommer efter detta att meddela ett nytt beslut; ett omprövningsbeslut.

Klagomålsansvarig

Om du har begärt omprövning av ditt beslut hos handläggare och fortfarande inte är nöjd eller om du har andra klagomålssynpunkter på oss eller försäkringen, kan du kostnadsfritt vända dig till klagomålsansvarig hos Sensor. Beskriv ditt ärende och skicka det till:

Sensor Försäkring Norden AB
Klagomålsansvarig Box 84, 971 03 Luleå,
e-post klagomal@sensorforsakring.se
Inkomna klagomål besvaras inom 14 dagar och tar ärendet längre tid meddelar vi dig detta.

Extern prövning

Om du har fått ditt ärende omprövat och ändå inte är nöjd har du även möjlighet att vända dig till:

Allmänna reklamationsnämnden (ARN),

Box 174, 101 23 Stockholm.
Telefon: 08-508 860 00
www.arn.se

ARN:s prövning är kostnadsfri och beslutet har formen av en rekommendation.

Du kan också få råd via din kommunala konsumentvägledare eller genom att besöka Konsumentverkets webbaserade konsumentupplysning på www.hallåkonsument.se

När det gäller medicinska frågor kan Personförsäkringsnämnden lämna yttrande.

Personförsäkringsnämnden

Tel: 08-522 787 20
www.forsakringsnamnder.se

När det gäller rättsskyddsfrågor kan du få ditt ärende prövat i Ombudskostnadsnämnden eller Nämnden för rättsskyddsfrågor.

Ombudskostnadsnämnden och Nämnden för rättsskyddsfrågor

Tel: 08-522 787 20
www.forsakringsnamnder.se

Prövningen i dessa nämnder är kostnadsfri för dig utom vid prövning i Ombudskostnadsnämnden där en avgift tas ut.

Du kan även vända dig till allmän domstol för att få ditt ärende prövat. Dina ombudskostnader kan oftast ersättas genom rättsskyddet i din hemförsäkring.

M.14 Sanktionsbestämmelse

Om försäkringsgivaren kan komma att exponeras för någon sanktion, förbud eller inskränkning under en resolution från FN eller handels- eller ekonomiska sanktioner, lagar eller föreskrifter från EU, Storbritannien, Nordirland eller USA, gäller inte försäkringen för skada, förmån eller annan ersättning.

M.15 Försäkringsgivare

Dina Försäkring AB, org nr 516401-8029, Box 2372
103 18 Stockholm

Försäkringsgivare Premiebefrielseförsäkring:
Trygg-Hansa Försäkring, 106 26 Stockholm, org.nr 516403-8662,
filial till Tryg Forsikring A/S, CVR-nr. 24260666, Klausdalsbrovej
601, DK-2750 Ballerup, Danmark, kallat Trygg-Hansa.

Försäkringsgivarna står under tillsyn av den svenska
Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm.
Telefon 08-408 980 00,
e-post finansinspektionen@fi.se, www.fi.se.

Vad gäller marknadsföring står försäkringsgivarna även under
tillsyn av 21 Konsumentverket, Box 48, 651 02 Karlstad. Telefon
0771-42 33 00, e-post konsumentverket@konsumentverket.se,
www.konsumentverket.se.

M.16 Försäkringsförmedlare

Försäkringen förmedlas av

Söderberg & Partners Insurance Consulting AB
Org nr 556707-7648
Box 2372
103 18 Stockholm

Ordlista

Aktsamhetskrav

Aktsamhetskrav är regler som beskriver hur du ska ta hand om din egendom. Det kan till exempel vara att låsa dörrar eller fönster till villan/lägenheten. Om du inte följer reglerna riskerar du att inte få full ersättning för din skada eller förlust.

Bedrägeri

Bedrägeri är ett brott där försäkringstagaren uppsåtligt vilseleder försäkringsbolaget för sin egen vinning. Det kan exempelvis vara att medvetet lämna oriktiga uppgifter för att få försäkringsersättning, anmäla en skada som inte inträffat eller överdriva värdet på det som stulits eller gått sönder.

Bostad

Med bostad menar vi lägenheter i flerfamiljshus och villa. Till bostad hör sådant utrymme som är sammanbyggt och har direkt dörrförbindelse med bostaden. Fristående garage, uthus och liknande samt källare, vinds- och annat förrådsutrymme som inte har dörrförbindelse, räknas däremot inte som bostad.

Byggnad

Med byggnad menar vi de hus som anges i försäkringsbrevet och det som enligt lag är tillbehör till dessa. Dessutom ersätter vi som byggnad ledningar och installationer som du äger och som är avsedda för de hus som anges i försäkringsbrevet. Se vidare i avsnitt D.1.1 Definition.

Byggnadsdel

Med byggnadsdel menar vi sådana installationer och fast monterad inredning etc som är uppräknade i avsnittet E.2.3 Tabell för åldersavdrag.

Dödsbo

Ett dödsbo är en avlidens tillgångar och skulder.

Egenmäktigt förfarande

Egenmäktigt förfarande är ett brott där gärningsmannen olovligt tar eller använder något men inte har för avsikt att behålla föremålet. En sådan handling är exempelvis att utan lov använda någons cykel för att ta sig till en annan plats och där lämna den.

Ersättning a conto

Skadeersättning som betalas ut av försäkringsbolaget i avvaktan på reglering av den slutliga ersättningen.

Fullvärde

Fullvärdesförsäkring innebär att egendomens hela värde är försäkrat.

Försäkringen gäller utan försäkringsbelopp.

Förmånsrätt

Att ha förmånsrätt innebär att du har företrädesrätt framför andra vid en utmätning eller en konkurs.

Första risk

Första risk innebär att egendomen är försäkrad till ett visst belopp.

Försäkrad

Försäkrad är den person som försäkringen gäller för och vars intresse, exempelvis bostaden, är försäkrat.

Försäkringsbelopp

Med försäkringsbelopp menar vi den maximala ersättning som kan betalas ut från försäkringen vid skada.

Försäkringsbrev

Försäkringsbrev är den handling du får från oss. Den innehåller detaljerad information om vad som gäller för just din försäkring och är ett avtal mellan dig och försäkringsgivaren.

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är det bolag som ingått avtal med dig som försäkringstagare.

Försäkringstagare

Försäkringstagare är den som har avtal om försäkring med Försäkringsgivaren.

Försäkringsställe

Försäkringsställe är den adress, normalt din bostad, där försäkringen gäller.

Helvärde

Helvärdesförsäkring innebär att egendomens hela värde är försäkrat. Försäkringen gäller med försäkringsbelopp. Endast lös egendom kan helvärdeförsäkras.

Hemort

Med hemort menar vi den ort där du har din bostad som anges som försäkringsställe i försäkringsbrevet.

Hushållsmaskin

Hushållsmaskin är maskin för klädvård, städning, disk, tillagning och förvaring av livsmedel, luftrening, luftfuktning och avfuktning.

Inneboende

Med inneboende menar vi person som är bosatt på försäkringsstället och som inte har gemensamt hushåll med dig.

Installation

Med installation menar vi system och anordningar för vatten, värme, avlopp, ventilation, gas eller elektricitet och som är avsedd för det eller de hus som anges i försäkringsbrevet. Som installation räknas även maskinell utrustning till brunn för vatten.

Lös egendom och lösöre

Lös egendom är enligt jordabalken allt som inte är fast egendom. Med lösöre avser vi alla lösa saker i ditt hem som är avsedda för privat bruk och som du äger, hyr eller lånar, till exempel möbler, hemelektronik, kläder, böcker och andra personliga tillhörigheter.

I begreppet lös egendom ingår förutom lösöre även pengar, värdehandlingar, mynt, sedlar, frimärken, brygga och uthus som du äger men som står på annans mark.

Marknadsvärde

Marknadsvärdet är det pris som mest sannolikt kan erhållas vid försäljning av ett föremål på den allmänna marknaden.

Medförd egendom

Med medförd egendom menar vi egendom som du tar med dig utanför bostaden. Egendomen anses inte medförd om du lämnar kvar den i bil, båt eller vid flygplats, järnvägsstation och liknande, om det inte är för en kortare tidsperiod.

Norden

Norden är länderna Norge, Finland, Danmark, Island, Grönland och Färöarna.

Olovligt förfogande

Med olovligt förfogande menar vi att någon innehar (lånar utan lov) annans egendom, till exempel säljer egendomen utan lov eller på annat sätt förfogar över egendomen så att ägaren går miste om sina rättigheter.

Pengar

Pengar är ett allmänt accepterat betalningsmedel. Pengar är ofta synonymt med mynt och sedlar men även elektroniska betalningsmedel avses.

Preskription

Preskription innebär att du kan förlora din möjlighet till ersättning från försäkringen om du inte framställer ditt krav inom en viss tid.

Prisbasbelopp

Prisbasbeloppet är ett belopp som grundar sig på prisutvecklingen i samhället och som bestäms av regeringen varje år. Det används bland annat för beräkning av vissa försäkringsbelopp.

Självrisk

Självrisk är den del av skadekostnaden som du enligt försäkringsvillkoren själv får stå för.

Skadebelopp

Skadebelopp är det belopp till vilket vi har värderat skadan.

Tomtmark

Med tomtmark avser vi markområdet i direkt anslutning till försäkrad bostadsbyggnad. Till tomtmark hör även föremål som är fast monterade på marken, till exempel växtlighet, mur, plattläggning, brygga, belysning. För jordbruksfastighet är tomtmark det område som enligt fastighetstaxeringen är avsatt som tomtmark kring bostadsbyggnaden.

Tvist

Med tvist avses ett krav som helt eller delvis avisats och som kan prövas i allmän domstol.

Våtrum

Med våtrum avser vi badrum, duschrum, tvättstuga eller annat våtutrymme inomhus som har golvbrunn och som är byggt enligt de byggregler och i förekommande fall branschregler samt tillverkarens råd och anvisningar som gällde vid byggnads eller installationstillfället.

Värdehandling

En värdehandling är en handling som har ett ekonomiskt värde, till exempel frimärken, kontokort, checkar, skuldebrev, biljetter och kuponger.

